

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันจันทร์ที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๘

อ.พ. ๑๑/๒๕๕๘

จัดทำโดย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

โดยที่ ฎหมายว่าด้วยองค์การของรัฐบาลและฎหมายว่าด้วยกิจการที่เป็นของรัฐได้บัญญัติถึงจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของกรรมการและพนักงานไว้แตกต่างกัน นอกจากนี้ฎหมายยังเปิดช่องให้แต่งตั้งบุคคลคนเดียวดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจได้หลายวิสาหกิจ สภามการดังกล่าวเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานกิจการของรัฐวิสาหกิจไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร สมควรกำหนดให้ระบบกรรมการ และพนักงานของรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ อยู่ภายใต้บังคับของฎหมายฉบับเดียวกัน จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ขึ้น ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวจำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๙ ซึ่งมีสาระสำคัญคือ กำหนดให้กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาหนึ่งมีสิทธิได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินได้

๒. พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๒๐ ซึ่งมีสาระสำคัญคือ กำหนดให้พนักงานของรัฐวิสาหกิจพ้นจากตำแหน่งเมื่อสิ้นปีงบประมาณ

ของปีที่พนักงานผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ เช่นเดียวกับข้าราชการ

๓. ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๕๖ เรื่อง กรรมการของรัฐวิสาหกิจ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ ซึ่งมีสาระสำคัญคือ กำหนดให้รัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องมีกรรมการเกินกว่า ๑๑ คน ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเสนอขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีได้เป็นการเฉพาะราย แต่ต้องไม่เกิน ๑๕ คน

๔. พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ซึ่งมีสาระสำคัญคือ กำหนดให้ผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจไม่มีฐานะเป็นพนักงาน แต่เป็นการจ้างบริหารโดยทำสัญญาจ้าง ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐวิสาหกิจมีผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถในเชิงธุรกิจอย่างแท้จริง และกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วิธีการสรรหา การจ้าง การปฏิบัติหน้าที่ ค่าจ้าง หรือผลประโยชน์อื่นและการพ้นจากตำแหน่งของผู้บริหาร

สรุปหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ โดยส่งเขปดังต่อไปนี้

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ
(ฉบับที่..) พ.ศ. ... มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๙ มาตรา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบาง
ประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ และมาตรา ๕๐ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้
กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่ง
กฎหมาย

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ คือ

**๑. เพื่อบำรุงคุณสมบัติและลักษณะ
ต้องห้ามของกรรมการของรัฐวิสาหกิจ
(ร่างมาตรา ๓, ๔, ๕) ดังนี้**

- ๑.๑ ไม่ เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่น
เฟือนไม่สมประกอบ
- ๑.๒ ไม่ เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่ง
ของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะ
ร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- ๑.๓ ไม่ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ
ผู้บริหารท้องถิ่น
- ๑.๔ ไม่ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรค
การเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง
- ๑.๕ ไม่ เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้
ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่
- ๑.๖ ไม่ เป็นกรรมการ หรือผู้บริหาร
หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือมีส่วนได้เสีย
ในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน
หรือมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของ
รัฐวิสาหกิจนั้น วันแต่เป็นผู้ถือหุ้นรายย่อยซึ่ง
ไม่มีส่วนในการบริหารกิจการ หรือเป็นส่วน
จำกัดความรับผิดในกิจการเช่นว่านั้น หรือเป็น
ประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้บริหารโดยการ
มอบหมายของรัฐวิสาหกิจนั้น

**๒. การดำรงตำแหน่งกรรมการใน
รัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๖)**

กำหนดให้การนับจำนวนการดำรง
ตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจ ซึ่งกรรมการจะ
ดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจได้ไม่เกิน
สามแห่ง ดังนี้ ให้นับตำแหน่งกรรมการโดย
ตำแหน่งและการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ
ราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย แต่ไม่นับ
ตำแหน่งกรรมการโดยตำแหน่งที่ได้มอบหมาย
ให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน

**๓. เพื่อบำรุงคุณสมบัติและลักษณะ
ต้องห้ามของผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ (ร่าง
มาตรา ๗)**

- ๓.๑ มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์
- ๓.๒ ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรค
การเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง
- ๓.๓ ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้
ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่

**๔. แกไขกระบวนการสรรหาผู้บริหาร
ของรัฐวิสาหกิจเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและ
รวดเร็ว (ร่างมาตรา ๙)**

- ๔.๑ ตั้งคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งมี
จำนวน ๕ คนทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีความรู้
ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมที่จะ
เป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ
- ๔.๒ การจ้างผู้บริหาร ให้มีระยะเวลา
คราวละไม่เกิน ๔ ปี นับแต่วันที่สัญญาจ้างมีผล
ใช้บังคับ เมื่อครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้าง
แล้วผู้บริหารนั้นอาจได้รับการเสนอชื่อจาก
คณะกรรมการสรรหาให้เป็นผู้บริหารของ
รัฐวิสาหกิจนั้นอีกได้ แต่จะจ้างเกินสองคราว
ติดต่อกันไม่ได้

รัฐวิสาหกิจนั้นอีกได้ แต่จะอ้างเกินสองคราวติดต่อกันไม่ได้

ในการทำสัญญาจ้าง ให้ประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกรณีที่ไม่ใช่ประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ เป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง และให้การจ้างตามสัญญาดังกล่าว ไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

๕. เพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของพนักงานของรัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๑๐)

๕.๑ ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

๕.๒ ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

๕.๓ ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

๕.๔ ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่

๖. การแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งของรัฐวิสาหกิจต้องมาจากบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้น (ร่างมาตรา ๑๓)

ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้น ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น

๗. การปฏิบัติก่อนที่พระราชบัญญัตินี้จะใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๔ - ๑๘)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้รวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ กับร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.

- ภาคผนวก :** พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘
- : ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร
- : ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในโอกาสต่อไป

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กันยายน ๒๕๔๘

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายณัฐ ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย นางสาวสุภางศ์จิตต์ ไตรเพทพิสัย ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑ นางสาวศศิพรรณ พวงพันธ์ นิตกร ๔ นายทศวิญญู เกียรติทัตต์ วิทยากร ๖ นางสาวกมลวดี เกษตระกุล เจ้าพนักงานธุรการ ๕ นางสาวธารินี ดวงสุวรรณ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๒๘๗ - ๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา ๑ก

ส่วนที่ ๑ **ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.**

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. ๑
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. ๕
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. ๑๕
- ประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. ๒๑
 ๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
 ในวาระที่หนึ่ง ๒๑
 - ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ๒๓
 ๒. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
 ในวาระที่สอง ๒๓
 - ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง
 ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ๒๔
 - ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สาม ๒๖

ส่วนที่ ๒ **ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ กับร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.**
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ๒๗

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.

บทความ	๔๑
การบังคับใช้กฎหมายและการกำหนดนโยบายสาธารณะในกรณีรัฐวิสาหกิจ	
: ปัญหาความเป็นอิสระในการบริหารรัฐวิสาหกิจ	๔๑
- ปัญหาความเป็นอิสระในการบริหารงานรัฐวิสาหกิจ	๔๒
- แนวทางในการแก้ไขปัญหา	๔๔

ภาคผนวก :	พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ	
	พ.ศ. ๒๕๑๘	(๑)
:	ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ	
	(ฉบับที่..) พ.ศ. คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	(๑๑)
:	รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน	
	สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.	
	สภาผู้แทนราษฎร	(๓๓)
:	ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ	
	(ฉบับที่..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว	(๓๓)

ส่วนที่ ๑

**ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญ
จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.**

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. มีผู้เสนอเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา^๑ จำนวน ๒ ฉบับ คือ

๑. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๘

๒. เสนอโดย นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์ และนายวินัย วิจัยกิจจา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย เมื่อวันอังคารที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๘

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับมีหลักการในทำนองเดียวกัน คือ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยฉบับที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอมีหลักการและเหตุผลดังต่อไปนี้

หลักการ

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ มาตรา ๘ ตี และมาตรา ๙)

(๒) กำหนดวิธีการนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐวิสาหกิจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗)

(๓) แก้ไขกระบวนการสรรหาผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ จัตวา)

(๔) กำหนดให้การแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งของรัฐวิสาหกิจต้องมาจากบัญชีรายชื่อกรรมการ (เพิ่มมาตรา ๑๒/๑)

เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานของรัฐวิสาหกิจเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๗๒ บัญญัติว่า “ร่างพระราชบัญญัติและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน”

^๒ ความเป็นมาโปรดร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ในภาคผนวกหน้า (๑๐)

รวมทั้งแก้ไขวิธีการนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐวิสาหกิจให้ถูกต้องตามความเป็นจริง เพื่อให้กรรมการสามารถจัดสรรเวลาให้แก่การทำงานให้รัฐวิสาหกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผมควรปรับปรุงวิธีการสรรหาผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจให้มีความคล่องตัวและรวดเร็วขึ้น โดยให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ดำเนินการสรรหาผู้ที่มีความเหมาะสมมาดำรงตำแหน่งผู้บริหาร โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการที่สอดคล้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีซึ่งจะต้องมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนกำหนดให้พิจารณาแต่งตั้งกรรมการในรัฐวิสาหกิจที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งจากบัญชีรายชื่อกรรมการไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น เพื่อให้เกิดความโปร่งใส จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ในคราวประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย) เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๖ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่...) พ.ศ. แล้ว มีมติเห็นควรอนุมัติหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ **คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ** และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้พร้อมกันไปในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๘ โดยลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองขึ้นคณะกรรมการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณาและกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน ประกอบด้วย

*๑. นายไชยยศ สะสมทรัพย์	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายเอกพร รักความสุข	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายวิทยา บุรณศิริ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายเกษม สรศักดิ์เกษม	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
*๖. นางพันธ์ทิพย์ สุรทินนท์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๗. นายธราพงษ์ สีลาวงษ์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
๘. นายชาญยุทธ เสงตระกุล	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๙. นางสาวอรุณี ชำนาญยา	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นายกรณ์ จาติกวณิช	๑๑. นายจตุพร เจริญเชื้อ

๑๒. รองศาสตราจารย์ญาณเดช ทองสีมา	๑๓. นายณัฐวุฒิ พล วรรณสุต
*๑๔. นางณัฐนันท์ อัครเลิศศักดิ์	*๑๕. นางตฤษา ยินดีพิธ
๑๖. นายต่อพงษ์ ไชยสาส์น	๑๗. นายทศพล สังขทรัพย์
๑๘. นายธวัชชัย สุทธิบังกช	๑๘. นางนันทพร วีรกุลสุนทร
๒๐. นางนิภา พริ้งศุลกะ	๒๑. นางผดึนทรา ภัคเกษม
๒๒. นายพรชัย อรรถปรียางกูร	๒๓. นางสาวเพ็ญชิสา หงษ์อุปถัมภ์ไชย
๒๔. นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร	๒๕. นายวรงค์ เดชกิจวิกรม
๒๖. นางสาวศุภมาส อิศรภักดี	๒๗. พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์
๒๘. นายสมศักดิ์ โสมกลาง	๒๘. นางสาวสุภัตรา วิมลสมบัติ
๓๐. นายสุรชัย เบ้าจรรยา	๓๑. นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล
๓๒. นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์	*๓๓. นายเสรี นนทสูติ
๓๔. หม่อมหลวงอภิเมงคโล โสณกุล	๓๕. นายอุตร ทองประเสริฐ

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร^๓ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) ในวันพุธที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๘ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างและได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้วที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป^๔

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะเสนอให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น เพื่อพิจารณา

^๓ โปรดดูรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐสภากิจ (ฉบับที่...) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ในภาคผนวกหน้า (๑๗)

^๔ โปรดดูร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐสภากิจ (ฉบับที่...) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ในภาคผนวกหน้า (๓๐)

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙^๔ และ
**ในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๕๑ วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน
๒๕๔๘ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการการแปรรูป
รัฐวิสาหกิจ วุฒิสภาเป็นผู้พิจารณา** เมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว
ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูล
ประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาต่อไป

^๔ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ กำหนดว่า “เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีที่มีความจำเป็น วุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นต่อไป”

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๗๖๐๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับข้อสังเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ ไปพิจารณาด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ มีผู้แทนกระทรวงการคลัง(สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงการคลังเสนอ

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานของกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของรัฐวิสาหกิจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๔) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑) มาตรา ๖ มาตรา ๘ ตี (๒) และ (๑๑) มาตรา ๘ จัตวา วรรคสี่ และมาตรา ๙ (๔) (๗) (๙) (๑๐) และวรรคสาม)

(๒) กำหนดการนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจ โดยให้นับรวมการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งด้วย เว้นแต่ได้มีการมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗)

(๓) ปรับปรุงกระบวนการในการสรรหาผู้บริหารให้มีความคล่องตัวและรวดเร็ว และกำหนดให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ จัตวา วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม)

(๔) กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้กำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่น รวมทั้งเงื่อนไขการจ้างผู้บริหาร เพื่อเสนอคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจพิจารณา โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ จัตวา วรรคท้าย)

(๕) กำหนดให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งจากบัญชีรายชื่อไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (เพิ่มเติมมาตรา ๑๒ ทวิ)

(๖) บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดยกเว้นมิให้นำร่างกฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับกับพนักงานและผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

(๒) กำหนดระยะเวลาที่กรรมการของรัฐวิสาหกิจซึ่งขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ พ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้

(๓) ในระหว่างที่ยังไม่มีรายชื่อกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีชื่อกรรมการโดยตำแหน่งตามกฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจนั้น

๒. ความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ข้อสังเกตของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ ตรี (๙) ของพระราชบัญญัติกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารรัฐวิสาหกิจที่ต้องไม่เป็นข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ในกรณีที่มีความจำเป็นหากจะมีการแต่งตั้งข้าราชการประจำให้รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารรัฐวิสาหกิจเป็นการชั่วคราว จะทำได้หรือไม่เพียงใด

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุผลประการหนึ่งในการประกาศใช้พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๓ คือ เพื่อให้รัฐวิสาหกิจมีผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถในเชิงธุรกิจอย่างแท้จริง โดยมีค่าจ้างหรือผลประโยชน์ตามผลงานในการบริหาร ดังนั้น ผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งผู้บริหารจึงต้องผ่านกระบวนการสรรหา และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด กรณีจึงไม่เป็นการสมควรที่จะแต่งตั้งข้าราชการประจำให้รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารรัฐวิสาหกิจแม้จะเป็นการชั่วคราว หากเกิดปัญหาผู้บริหารพ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดตามวาระ ก็สมควรที่คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้นจะต้องดำเนินการสรรหาผู้บริหารคนใหม่โดยเร็ว และในระหว่างนั้น คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจอาจพิจารณามอบหมายให้ผู้ซึ่งมีความเหมาะสมรักษาการไปพลางก่อน โดยบุคคลดังกล่าวจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารตามที่พระราชบัญญัตินี้และกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจกำหนดไว้

๒.๑.๒ ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ กำหนดให้รัฐวิสาหกิจต้องมีกรรมการที่มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ การเงิน การบัญชี หรือด้านกฎหมายอย่างน้อยด้านละหนึ่งคน แต่ไม่ได้กำหนดที่มาของกรรมการดังกล่าวไว้ จึงเห็นควรกำหนดที่มาของกรรมการดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นควรตัดหลักการนี้ออก เนื่องจาก การคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจตามร่างฯ ที่กระทรวงการคลังเสนอมา เป็นกรณีที่สามารถกระทำได้ในทางบริหาร โดยไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ เพราะจะทำให้เกิดความไม่ยืดหยุ่นและไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงไป

๒.๑.๓ ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ จัตวา

(๑) ในการจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารรัฐวิสาหกิจกำหนดให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจนั้นแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวน ๕ คน โดยไม่มีการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามไว้ ในทางปฏิบัติจึงอาจมีการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจนั่นเองเป็นกรรมการสรรหาซึ่งอาจไม่เหมาะสม จึงเห็นควรกำหนดเป็นเงื่อนไขว่า ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาดังกล่าวจะแต่งตั้งกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั่นเองมาเป็นกรรมการสรรหาได้ไม่เกิน ๑ คน

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้ว โดยได้รับฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมของผู้แทนกระทรวงการคลัง สรุปได้ว่า การกำหนดให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจดำเนินกระบวนการสรรหาผู้บริหารรัฐวิสาหกิจเนื่องจากเป็นผู้ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อรัฐวิสาหกิจ โดยให้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาเพื่อทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการสรรหาไว้ด้วย สำหรับการจำกัดจำนวนกรรมการของรัฐวิสาหกิจให้เป็นกรรมการสรรหาได้ไม่เกิน ๑ คน เป็นหลักการที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันในการสรรหาผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งในทางปฏิบัติที่ผ่านมา ปรากฏปัญหาว่า คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจไม่เห็นชอบบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสรรหาซึ่งเป็นคณะกรรมการกลางตามมาตรา ๘ ทำให้การสรรหาผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจเกิดความล่าช้า จึงได้เสนอแก้ไขเพื่อให้การสรรหาผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจมีความคล่องตัวและรวดเร็วขึ้น คณะกรรมการฯ จึงเห็นว่าไม่สมควรจำกัดจำนวนกรรมการของรัฐวิสาหกิจซึ่งจะเป็นกรรมการสรรหา โดยคงหลักการตามที่กระทรวงการคลังเสนอมา

(๒) การจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ หากผู้นั้นเป็นผู้บริหารอยู่และต้องดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจแห่งนั้นโดยบทบัญญัติของกฎหมาย ควรกำหนดให้ลาออกหลังจากที่ได้มีการแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวให้ดำรงตำแหน่งแล้ว ทั้งนี้ เนื่องจากกรณีเป็นผู้บริหารที่เป็นกรรมการโดยกฎหมาย การลาออกจะต้องลาออกจากตำแหน่งผู้บริหาร

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาหลักการที่กำหนดให้บุคคลซึ่งจะได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจต้องลาออกจากตำแหน่งกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้นแล้ว เห็นว่า โดยที่ในบางกรณี กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจได้กำหนดให้ผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ดังนั้น หากกำหนดให้บุคคลดังกล่าวต้องลาออกจากกรรมการจะเป็นกรรมการจะเท่ากับว่าบุคคลนั้นต้องลาออกจากตำแหน่งผู้บริหารด้วย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของวิสาหกิจ จึงได้แก้ไขหลักการดังกล่าว โดยกำหนดเป็นข้อยกเว้นสำหรับผู้บริหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งไม่ต้องลาออกจากการเป็นกรรมการในกรณีที่ได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสรรหาให้เป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้น

(๓) หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายนี้ ควรใช้บังคับเฉพาะกรณีที่เป็นรัฐวิสาหกิจหรือเป็นบริษัทที่มีสภาพเป็นรัฐวิสาหกิจและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เท่านั้น ไม่ควรใช้กับบริษัทที่มีสภาพเป็นรัฐวิสาหกิจและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แต่ในทางปฏิบัติ รัฐบาลอาจกำหนดเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ไว้เป็นการภายในก็สามารถทำได้

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้ว โดยรับฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมของผู้แทนกระทรวงการคลัง สรุปได้ว่า หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๘ จัตวา นี้ ได้กำหนดให้สอดคล้องกับเกณฑ์ในการสรรหาผู้บริหารของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล (Good Corporate Governance) ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงเห็นว่า ไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ใช้บังคับเฉพาะกรณีรัฐวิสาหกิจหรือบริษัทที่มีสภาพเป็นรัฐวิสาหกิจและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ตามข้อสังเกตดังกล่าว

๒.๑.๔ ร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๑๒ ทวิ กำหนดให้การแต่งตั้งกรรมการอื่นในรัฐวิสาหกิจให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อกรรมการไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่น แต่ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการกำหนดที่มาของบัญชีรายชื่อกรรมการอื่นว่ามาจากไหน จึงเห็นควรกำหนดที่มาของบัญชีรายชื่อกรรมการไว้ให้ชัดเจน และกระทรวงการคลังควรมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการดังกล่าวด้วย

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นควรกำหนดให้กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการในรัฐวิสาหกิจ โดยให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำบัญชีรายชื่อดังกล่าว

๒.๑.๕ รัฐวิสาหกิจประเภทส่งเสริมซึ่งรัฐบาลจัดงบประมาณสนับสนุนจำนวนร้อยละ ๑๐๐ ปัจจุบันยังไม่มีผู้แทนสำนักงบประมาณเป็นกรรมการในคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจประเภทนี้ จึงเห็นควรให้ผู้แทนสำนักงบประมาณเข้าร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจประเภทนี้ด้วย แต่ไม่ควรบัญญัติไว้ในกฎหมาย ควรดำเนินการโดยมติคณะรัฐมนตรี

๒.๑.๖ ควรกำหนดความหมาย “บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกันแต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจ” ในคำนิยาม “พนักงาน” ตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้ชัดเจนว่า หมายถึงตำแหน่งใดบ้าง จะรวมถึงตำแหน่งที่ปรึกษากรรมการ หรือที่ปรึกษาประธานกรรมการด้วยหรือไม่

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า คำนิยาม “พนักงาน” ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจฯ ว่า “... ให้รวมตลอดถึงที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจด้วย ...” มีความหมายอย่างกว้างและครอบคลุมอยู่แล้ว ไม่สมควรระบุในรายละเอียดว่า หมายถึงตำแหน่งใดบ้าง เพราะจะทำให้เกิดความไม่ยืดหยุ่น และเป็นปัญหาได้ในภายหลัง

๒.๒ ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

ในชั้นการแจ้งยืนยันความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงาน

คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ เว้นแต่ในร่าง มาตรา ๑๔ ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลที่กำหนดให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินกว่า ๓ แห่ง อยู่ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ต้องลาออกจากตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจหนึ่งรัฐวิสาหกิจใด หรือมอบหมาย ให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน เพื่อลดจำนวนการเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจไม่ให้เกินกว่า ๓ แห่ง โดยเสนอ

ให้ตัดความว่า “ถ้ามิได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน ให้กระทรวงการคลังรายงานคณะรัฐมนตรี เพื่อมีมติให้มีการดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าวต่อไป” ออก โดยให้เหตุผลว่า อาจก่อให้เกิดปัญหา ในการบังคับใช้ เนื่องจากกระทรวงการคลังมิได้เป็นผู้กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจให้ปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมาย จัดตั้งรัฐวิสาหกิจทุกฉบับ ทำให้ไม่สามารถทราบข้อมูลการดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจของบุคคลใด ว่าเป็นกรรมการเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดติดตามหลักการในร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยที่การกำกับ ดูแลเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาการตามกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจซึ่งผู้กำกับดูแลสามารถใช้กลไก การบริหารราชการตามปกติในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายได้โดยไม่มีความจำเป็นต้องกำหนด มาตรการดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่บทเฉพาะกาลดังกล่าว ได้กำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจเกินกว่า ๓ แห่ง สำหรับผู้ซึ่ง เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ดังนั้น จึงควรมีมาตรการที่จะนำไปใช้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์นี้ กล่าวคือ ในกรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กำหนดให้ต้องลาออกจากตำแหน่ง กรรมการรัฐวิสาหกิจภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าไม่ลาออกให้ถือว่าผู้นั้น พ้นจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจที่ได้รับแต่งตั้งครั้งสุดท้ายตามลำดับในวันถัดจากวันที่ครบกำหนด ระยะเวลาดังกล่าว ส่วนกรณีกรรมการโดยตำแหน่ง กำหนดให้ต้องมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าไม่มอบหมาย ให้กระทรวงการคลังรายงาน คณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้ดำเนินการตามบทบัญญัตินี้ต่อไป สำหรับความเห็นของกระทรวงการคลังที่เสนอ ให้ตัดมาตรการสำหรับกรรมการโดยตำแหน่งออก โดยให้รัฐมนตรีผู้กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจดำเนินการเพื่อให้ เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายนั้น เห็นว่า อาจเป็นปัญหาได้ เนื่องจากรัฐมนตรีผู้กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ ไม่อาจทราบได้ว่า ผู้แทนของหน่วยงานเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจเกินกว่า ๓ แห่งหรือไม่ หรือได้มอบหมาย ให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนแล้ว หรือหากปรากฏว่าไม่มีการมอบหมายควรดำเนินการอย่างไร เนื่องจาก มิใช่ผู้บังคับบัญชาโดยตรง ในขณะที่กระทรวงการคลังในฐานะหน่วยงานกลางที่กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ ย่อมสะดวกต่อการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดแล้วแจ้งเตือนผู้ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจเกินกว่า ๓ แห่ง แต่ยังมีได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน หากผู้นั้นยังคงไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กระทรวงการคลังก็ควรมีหน้าที่รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อวินิจฉัยต่อไป ดังนั้น สำนักงานฯ จึงเห็นสมควร คงร่างมาตรา ๑๔ ไว้ตามเดิม โดยไม่ตัดข้อความตามที่กระทรวงการคลังเสนอ เพราะถ้าตัดข้อความ ดังกล่าวออก จะไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายรองรับว่าจะดำเนินการอย่างไรจึงจะเกิดผลบังคับตามกฎหมาย

๓. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๓.๑ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของรัฐวิสาหกิจ

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาคณะคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานตามร่างฯ ที่กระทรวงการคลังเสนอมาแล้ว ได้แก้ไขเพิ่มเติมกรณีกรรมการและผู้บริหารให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ได้แก่

๓.๑.๑ กรรมการ

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาลักษณะต้องห้ามในการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในรัฐวิสาหกิจของกรรมการรัฐวิสาหกิจแล้ว เห็นด้วยในหลักการว่า ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการจะต้องเป็นผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสียในรัฐวิสาหกิจที่ตนเป็นกรรมการ โดยเมื่อได้พิจารณาเปรียบเทียบกับกรณีของลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้บริหารในกรณีการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในรัฐวิสาหกิจนั้นแล้ว จะเห็นว่า มาตรา ๘ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของการมีส่วนได้เสียของผู้บริหารไว้อย่างเข้มงวด ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ที่รับผิดชอบการบริหารและดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ จึงต้องห้ามที่จะมีส่วนได้เสียในรัฐวิสาหกิจที่ตนเป็นผู้บริหารในทุกกรณี และต้องไม่มีส่วนได้เสียในรัฐวิสาหกิจก่อนดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ๓ ปี ด้วย สำหรับในกรณีของกรรมการนั้น เนื่องจากเป็นตำแหน่งในทางบริหารที่กำหนดนโยบายการดำเนินกิจการของรัฐวิสาหกิจ คณะกรรมการฯ จึงเห็นสมควรกำหนดลักษณะต้องห้ามของกรรมการโดยเทียบเคียงกับผู้บริหารในรัฐวิสาหกิจ แต่ไม่รวมทั้งกรณีการมีส่วนได้เสียก่อนดำรงตำแหน่งกรรมการมาก่อนกำหนดไว้ รวมทั้งกำหนดให้ชัดเจนว่า ในกรณีที่เป็นผู้ถือหุ้นรายย่อยซึ่งไม่มีส่วนในการบริหารจัดการหรือเป็นหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดในกิจการนั้นไม่ถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสีย (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติม (๙) ของมาตรา ๕)

๓.๑.๒ ผู้บริหาร

คณะกรรมการฯ ได้แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจให้เข้มงวดขึ้น เนื่องจากตำแหน่งผู้บริหารเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญที่จะต้องคัดเลือกบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริตมาทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจ อีกทั้งเมื่อได้พิจารณาเปรียบเทียบกับกรณีของการแก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของกรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจในกรณีเดียวกันนี้ซึ่งกำหนดว่า “ต้องไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่” แล้ว จึงเห็นสมควรแก้ไขลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารให้มีมาตรฐานเดียวกันกับกรณีของกรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจ โดยไม่จำกัดเฉพาะกรณีทุจริตต่อหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทมหาชนจำกัดเท่านั้น (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติม (๑๑) ของมาตรา ๘ ตริ)

๓.๒ การนับจำนวนการดำรงตำแหน่งการเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ

คณะกรรมการฯ ได้แก้ไขเพิ่มเติมเกณฑ์การนับจำนวนการดำรงตำแหน่งการเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้รวมถึงกรณีการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย ซึ่งเป็นไปตามที่ผู้แทนกระทรวงการคลังชี้แจงว่า การกำหนดจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจไว้ไม่เกินสามแห่งก็เพื่อให้การดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจมีจำนวนที่เหมาะสม และทำให้กรรมการสามารถจัดสรรเวลาให้แก่การทำงานในรัฐวิสาหกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การนับจำนวนการดำรงตำแหน่งการเป็นกรรมการจึงต้องเป็นไปตามความเป็นจริง (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗)

ในการนี้ คณะกรรมการฯ ได้กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินกว่าจำนวนที่กำหนด (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗) อยู่ก่อนในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ โดยกำหนดให้บุคคลดังกล่าวสามารถพิจารณาได้ว่า จะลาออกจากตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจหนึ่งรัฐวิสาหกิจใด หรือมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน เพื่อลดจำนวนการเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด โดยจะต้องดำเนินการให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าไม่ได้ลาออก ให้ถือว่าผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งครั้งหลังสุด ในวันถัดจากวันที่ครบกำหนดดังกล่าว ส่วนกรณีที่ไม่มีการมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนสำนักงานฯ เห็นสมควรกำหนดให้กระทรวงการคลังรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้มีการดำเนินการตามกฎหมายต่อไป (ร่างมาตรา ๑๔)

๓.๓ กระบวนการสรรหาผู้บริหาร

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาหลักการที่กำหนดให้บุคคลซึ่งจะได้รับการเสนอชื่อให้เป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจต้องลาออกจากตำแหน่งกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้นแล้ว เห็นว่า โดยที่ในบางกรณี กฎหมายที่จัดตั้งรัฐวิสาหกิจได้กำหนดให้ผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ดังนั้น หากกำหนดให้บุคคลดังกล่าวต้องลาออกจากกรรมการจะเป็นกรรมการจะเท่ากับว่าบุคคลนั้นต้องลาออกจากตำแหน่งผู้บริหารด้วย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของวิสาหกิจ จึงได้แก้ไขหลักการดังกล่าว โดยกำหนดเป็นข้อยกเว้นสำหรับผู้บริหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งไม่ต้องลาออกจากกรรมการในกรณีที่ได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสรรหาให้เป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป

สำหรับวาระการดำรงตำแหน่งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้น คณะกรรมการฯ ได้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยคงหลักการตามที่กระทรวงการคลังเสนอมา กล่าวคือ ห้ามจ้างบุคคลใดเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นเกินสองคราวติดต่อกัน

นอกจากนั้น คณะกรรมการฯ เห็นว่า คณะกรรมการสรรหาควรทำหน้าที่เฉพาะการสรรหาและเสนอรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจเท่านั้น ไม่ควรแก้ไขให้เป็นผู้พิจารณากำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่น รวมทั้งเงื่อนไขการจ้างผู้บริหารตามร่างฯ ที่กระทรวงการคลังเสนอมา เนื่องจากเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาและเป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ จึงได้คงไว้ตามร่างเดิม (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ จัดวา)

๓.๔ บัญชีรายชื่อกรรมการของรัฐวิสาหกิจ

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรกำหนดให้กระทรวงการคลังรับผิดชอบในการจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการของรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้ข้อมูลในบัญชีชื่อดังกล่าวมีความถูกต้องและได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ โดยหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำบัญชีรายชื่อให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับข้อสั่งเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ร่างมาตรา ๑๓ เพิ่มมาตรา ๑๒/๑)

นอกจากนั้น คณะกรรมการฯ เห็นสมควรกำหนดระยะเวลาในการจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจไว้หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อเร่งรัดให้การจัดทำบัญชีรายชื่อแล้วเสร็จและมีผลใช้บังคับต่อไป (ร่างมาตรา ๑๔)

อนึ่ง ในระหว่างที่ยังไม่มีบัญชีรายชื่อกรรมการดังกล่าว การแต่งตั้งกรรมการอื่นซึ่งมิใช่กรรมการโดยตำแหน่งก็ย่อมเป็นไปตามกฎหมายที่จัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้นกำหนดไว้โดยไม่จำเป็นต้องกำหนดบทเฉพาะกาลไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการฯ จึงมีมติให้ตัดร่างเดิมมาตรา ๑๒ ออก

๓.๕ บทเฉพาะกาล

คณะกรรมการฯ ได้แก้ไขเพิ่มเติมบทเฉพาะกาลที่กำหนดรองรับการขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเสียใหม่ เนื่องจากเห็นว่า คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลดังกล่าวที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ก็เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร ตลอดจนพนักงานของรัฐวิสาหกิจมีคุณสมบัติเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ อันจะเป็นประโยชน์แก่กิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น ดังนั้น ในหลักการจึงไม่สมควรกำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับบุคคลเหล่านั้นซึ่งขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอันเนื่องมาจากการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องเว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็น ได้แก่

(๑) การเป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง โดยคณะกรรมการฯ ได้กำหนดระยะเวลาสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของรัฐวิสาหกิจซึ่งดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองหรือเป็นเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง เพื่อให้พิจารณาว่า ประสงค์จะดำรงตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจต่อไปหรือไม่ โดยมีระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากบุคคลเหล่านั้นไม่ลาออกจากตำแหน่งในพรรคการเมืองภายในระยะเวลาดังกล่าวจึงจะพ้นจากการดำรงตำแหน่งกรรมการผู้บริหารหรือพนักงานของรัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๑๕)

(๒) อายุของผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารในรัฐวิสาหกิจ เพื่อมิให้มีผลกระทบย้อนหลังต่อบุคคลซึ่งได้รับคัดเลือกและทำสัญญาจ้างให้เป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งในขณะนั้นบุคคลดังกล่าวมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๔ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น จึงได้กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับสิทธิของผู้บริหารที่อายุเกินกว่าหกสิบปีบริบูรณ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงอยู่ในตำแหน่งนั้นต่อไปจนกว่าสัญญาจ้างเดิมจะสิ้นสุด (ร่างมาตรา ๑๖)

(๓) การถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงตำแหน่งของกรรมการและผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญในการกำหนดนโยบายของรัฐวิสาหกิจ ผู้ซึ่งจะมาดำรงตำแหน่งดังกล่าวจึงต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นอย่างยิ่ง โดยต้องคำนึงถึงประวัติการทำงานเป็นสำคัญ จึงไม่สมควรกำหนดบทเฉพาะกาลรองรับลักษณะต้องห้ามของกรรมการและผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจในกรณีนี้ไว้ แต่สำหรับพนักงานของรัฐวิสาหกิจนั้น เห็นว่า พนักงานเป็นผู้ปฏิบัติซึ่งการทำงานย่อมอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ ประกอบกับ ผู้เป็นพนักงานจะมีรายได้หลักจากเงินค่าตอบแทนการทำงาน หากไม่กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับลักษณะต้องห้ามในกรณีนี้ไว้จะทำให้มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของพนักงานและครอบครัวเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม บทเฉพาะกาลนี้จะรองรับเฉพาะกรณีที่พนักงานได้เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่ ซึ่งเป็นกรณีที่เกิดขึ้นมาก่อนหน้าที่ตนจะมาเป็นพนักงานในรัฐวิสาหกิจ แห่งปัจจุบันเท่านั้น หากต่อมาภายหลังจากที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้วปรากฏว่า พนักงานของรัฐวิสาหกิจคนใดถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่ บุคคลนั้นก็จะมีลักษณะต้องห้ามในการเป็นพนักงานของรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนกรรมการหรือผู้บริหารในรัฐวิสาหกิจอีกต่อไป (ร่างมาตรา ๑๗)

นอกจากนั้น เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในร่างพระราชบัญญัติฯ เพื่อให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๗

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ มาตรา ๘ ตริ และมาตรา ๙)
- (๒) กำหนดวิธีการนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐวิสาหกิจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗)
- (๓) แก้ไขกระบวนการสรรหาผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และรวดเร็ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ จัตวา)
- (๔) กำหนดให้การแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งของรัฐวิสาหกิจ ต้องมาจากบัญชีรายชื่อกรรมการ (เพิ่มมาตรา ๑๒/๑)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของรัฐวิสาหกิจเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขวิธีการนับจำนวนการดำรงตำแหน่ง กรรมการของรัฐวิสาหกิจให้ถูกต้องตามความเป็นจริง เพื่อให้กรรมการสามารถจัดสรรเวลาให้แก่การทำงาน ในรัฐวิสาหกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สมควรปรับปรุงวิธีการสรรหาผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ให้มีความคล่องตัวและรวดเร็วขึ้น โดยให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ดำเนินการสรรหาผู้ที่มีความเหมาะสมมาดำรงตำแหน่งผู้บริหารโดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการที่สอดคล้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งจะต้องมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนกำหนดให้พิจารณาแต่งตั้งกรรมการในรัฐวิสาหกิจ ที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งจากบัญชีรายชื่อกรรมการไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น เพื่อให้เกิดความโปร่งใส จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

๔. บทจำกัดสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๕. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๖. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๗.๑ เพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการของรัฐวิสาหกิจ

๗.๑.๑ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕/๑) (๕/๒) และ (๕/๓) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๕/๑) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕/๒) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๕/๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น”

๗.๑.๒ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง”

๗.๑.๓ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๘) และ (๙) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๙) ไม่เป็นกรรมการ หรือผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือมีส่วนได้เสีย ในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น เว้นแต่เป็นผู้ถือหุ้นรายย่อยซึ่งไม่มีส่วนในการบริหารกิจการ หรือเป็นหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดชอบในกิจการ เช่นว่านั้น หรือเป็นประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้บริหารโดยการมอบหมายของรัฐวิสาหกิจนั้น”

๗.๒ การดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“การนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้รวมการเป็นกรรมการ โดยตำแหน่งและการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย แต่ไม่รวมกรณีที่กรรมการโดยตำแหน่งได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน”

๗.๓ เพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ

๗.๓.๑ (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) ของมาตรา ๘ ตี๋ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

“(๑/๑) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์”

๗.๓.๒ (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความใน (๑๐) และ (๑๑) ของมาตรา ๘ ตี๋ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๐) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่”

๗.๔ กระบวนการสรรหาผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ จัตวา ในการจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้น ตั้งคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งมีจำนวนห้าคน ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตี (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๑๑) และ (๑๒)

ให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมที่จะเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตี (๑) (๑/๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) และไม่เป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจแห่งนั้น เว้นแต่เป็นผู้บริหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

เมื่อได้บุคคลตามวรรคสองแล้ว ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป ทั้งนี้ อาจเสนอชื่อมากกว่าหนึ่งชื่อก็ได้

การจ้างผู้บริหาร ให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสี่ปีนับแต่วันที่สัญญาจ้างมีผลใช้บังคับ เมื่อครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างแล้ว ผู้บริหารนั้นอาจได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสรรหาให้เป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นอีกได้ แต่จะจ้างเกินสองคราวติดต่อกันไม่ได้

ในการทำสัญญาจ้าง ให้ประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ เป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง และให้การจ้างตามสัญญาดังกล่าวไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

สัญญาจ้างตามวรรคห้า อย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง เงื่อนไขการทำงาน การพ้นจากตำแหน่ง เงื่อนไขการเลิกสัญญาจ้าง การประเมินผลการทำงาน และค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นของผู้บริหาร

การกำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่น รวมทั้งเงื่อนไขการจ้างผู้บริหารให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

๗.๕ เพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของพนักงานของรัฐวิสาหกิจ

๗.๕.๑ (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕/๑) และ (๕/๒) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๕/๑) ไม่เป็นบุคคลลึกลับหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕/๒) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ”

๗.๕.๒ (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง”

๗.๕.๓ (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๘) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่”

๗.๖ การแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งของรัฐวิสาหกิจต้องมาจากบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้น (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“มาตรา ๑๒/๑ ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้น ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น

การจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

๗.๗ การปฏิบัติก่อนที่พระราชบัญญัตินี้จะใช้บังคับ**๗.๗.๑ กรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเกินสามแห่ง (ร่างมาตรา ๑๔)**

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เกินกว่าจำนวนที่กำหนดในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นลาออกจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหนึ่งรัฐวิสาหกิจใด หรือมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนแล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ามิได้ลาออก ให้ถือว่าผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจที่ได้รับแต่งตั้งครั้งล่าสุดตามลำดับ ในวันที่ถัดจากวันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ถ้ามิได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน ให้กระทรวงการคลังรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้มีการดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าวต่อไป

**๗.๗.๒ กรณีที่กำหนดลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงาน
ของรัฐวิสาหกิจต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรค
การเมือง (ร่างมาตรา ๑๕)**

มาตรา ๑๕ บทบัญญัติมาตรา ๕ (๗) มาตรา ๘ ตรี (๑๐) และมาตรา ๙ (๗)
แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับกับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน
ของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง อยู่ในวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวได้ลาออกจากตำแหน่งในพรรคการเมืองหรือการเป็น
เจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองนั้น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

**๗.๗.๓ กรณีที่กำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจให้มีอายุไม่เกิน
หกสิบปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๑๖)**

มาตรา ๑๖ บทบัญญัติมาตรา ๘ ตรี (๑/๑) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับ
กับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้บุคคลนั้นดำรง
ตำแหน่งผู้บริหารต่อไปจนกว่าสัญญาจ้างที่ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจะสิ้นสุดลง

**๗.๗.๔ กรณีที่กำหนดลักษณะต้องห้ามของพนักงานของรัฐวิสาหกิจที่ต้อง
ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๗)**

มาตรา ๑๗ บทบัญญัติมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับกับ
ผู้ซึ่งเป็นพนักงานของรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่มูลเหตุที่ทำให้มีลักษณะ
ต้องห้ามนั้นเกิดขึ้นภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

**๗.๗.๕ กรณีการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งใน
รัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๑๘)**

มาตรา ๑๘ บทบัญญัติมาตรา ๑๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ยังมีให้ใช้บังคับ
จนกว่าจะมีการจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการแล้ว

ให้กระทรวงการคลังจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

.....

.....

ประเด็นสำคัญ

จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.

๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

นายไชยยศ สະสมทรัพย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังได้แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวในที่ประชุม ต่อจากนั้นมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความเห็นและตั้งข้อสังเกต โดยมีประเด็นสำคัญสรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการของ รัฐวิสาหกิจต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง จึงเห็นควรเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามที่ต้อง ไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองด้วย หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองควรกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วย ว่าต้องไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองมาแล้วเป็นระยะเวลาเท่าใด

ประเด็นที่สอง เกี่ยวกับการนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐวิสาหกิจ โดย ให้นำตำแหน่งกรรมการโดยตำแหน่งและการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่ง กรรมการด้วยนั้น เนื่องจากปัจจุบันรัฐวิสาหกิจมีแนวโน้มที่จะลดจำนวนลงโดยการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เพื่อที่จะให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินกิจการแข่งขันกับภาคเอกชนได้ ดังนั้น กรรมการของรัฐวิสาหกิจก็ไม่ควรที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการหลายตำแหน่ง จึงได้ตั้ง ข้อสังเกต ในกรณีการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐวิสาหกิจที่ต้องไม่เกินสามแห่ง โดยไม่นับรวม กรณีที่กรรมการโดยตำแหน่งที่ได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนด้วย ซึ่งอาจเปิดโอกาสทำให้ กรรมการบางคนที่ยังดำรงตำแหน่งกรรมการเกินกว่าสามแห่งมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนได้

ประเด็นที่สาม เกี่ยวกับระยะเวลาการจ้างผู้บริหารซึ่งมีระยะเวลาคราวละไม่เกิน ๔ ปี เห็นว่าเป็นระยะเวลาที่นานเกินไป หากเกิดกรณีที่ต้องการปรับเปลี่ยนผู้บริหารคนใหม่ก่อนครบ ระยะเวลา ๔ ปีก็จะกระทำมิได้

ประเด็นที่สี่ กรณีที่การกระทำของกรรมการอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ รัฐวิสาหกิจ กรรมการผู้นั้นก็ควรที่จะต้องรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง ดังนั้น จึงควรมีการ กำหนดโทษในการกระทำของกรรมการด้วย

ประเด็นที่ห้า เกี่ยวกับคุณสมบัติของกรรมการของรัฐวิสาหกิจ เห็นควรเพิ่มเติมคุณสมบัติของกรรมการของรัฐวิสาหกิจให้เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไปและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

ประเด็นที่หก เหตุใดจึงไม่ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของกรรมการของรัฐวิสาหกิจที่ต้องไม่เป็นผู้ถือหุ้นรายย่อยซึ่งไม่มีส่วนในการบริหารกิจการในกิจการของรัฐวิสาหกิจ

ประเด็นที่เจ็ด เกี่ยวกับการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมที่จะเป็นผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ เห็นควรกำหนดระยะเวลาในการสรรหาผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจไว้ด้วยว่าควรใช้เวลาเท่าใด

ประเด็นที่แปด เกี่ยวกับบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นได้มีการตั้งข้อสังเกตว่า บัญชีรายชื่อไม่ได้มุ่งเน้นตามความชำนาญการเฉพาะด้านเพื่อความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอาจได้บุคคลเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือมีความชำนาญการเพียงด้านใดเพียงด้านหนึ่ง และการแต่งตั้งกรรมการต้องพิจารณาแต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นรายชื่อที่มีประโยชน์ได้เสีย หรือเกี่ยวข้องในทางการเมือง ดังนั้น จึงสมควรกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจในรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ เข้ามาดำรงตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจเพื่อให้สามารถดำเนินกิจการแข่งขันกับภาคเอกชนได้

ประเด็นที่เก้า การจ้างผู้บริหารเมื่อครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี นับแต่วันที่สัญญาจ้างมีผลใช้บังคับ เห็นควรให้มีการสรรหาผู้บริหารโดยกระบวนการสรรหาผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ไม่ควรที่จะให้คณะกรรมการสรรหาเสนอชื่อผู้บริหารนั้น ให้เป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจอีก เพราะผู้นั้นอาจไม่พร้อมที่จะเข้ามาเป็นผู้บริหารอีก

คณะกรรมการชี้แจง ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจที่กำหนดมิให้ดำรงตำแหน่งเกินสามแห่งนั้นมีการกำหนดวิธีการนับจำนวนของผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ซึ่งที่ผ่านมามีได้มีการนับตำแหน่งกรรมการโดยตำแหน่งรวมไปด้วย ต่อมาจึงได้มีการกำหนดให้การนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจให้นับรวมการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งและการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย

ประเด็นที่สอง เหตุผลที่มีได้กำหนดถึงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการของรัฐวิสาหกิจที่ต้องไม่เป็นผู้ถือหุ้นของพรรคการเมือง เพราะอาจเป็นการจำกัดสิทธิทางการเมืองของผู้ที่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองไม่ให้เป็นการกรรมการของรัฐวิสาหกิจได้

ประเด็นที่สาม ส่วนการที่ไม่ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นรายย่อยเป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้น เพราะการกำหนดไม่ให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยเป็นกรรมการเป็น

การจำกัดสิทธิของบุคคลมากเกินไป และการกำหนดลักษณะต้องห้ามดังกล่าวก็ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ประเด็นที่สี่ เหตุผลในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจให้แต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจ โดยเหตุที่กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจ และการที่แต่งตั้งบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นจะทำให้กระทรวงการคลังสามารถตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการจากบัญชีรายชื่อและรู้ถึงความเสียหายอันอาจที่จะเกิดแก่รัฐวิสาหกิจได้

มติที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรมีมติ**รับหลักการ**แห่งร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่...) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์

๒. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง

๒.๑ ประเด็นที่มีการอภิปรายและได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายการแก้ไขของคณะกรรมการวิสามัญ ๗ ในร่างมาตรา ๖ วรรคสาม ในเรื่องของการนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการ โดยให้รวมการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งและได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย แต่ไม่รวมกรณีที่กรรมการโดยตำแหน่งได้รับมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนนั้น เหตุใดกรรมการโดยตำแหน่งจึงต้องมีการมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนและเมื่อมีการมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการดังกล่าวแล้ว ผู้ที่ได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนยังคงต้องผู้รับผิดชอบในตำแหน่งหน้าที่เดิมของตนอยู่อีกหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการชี้แจง ดังนี้

หลักการของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดให้กรรมการรัฐวิสาหกิจจะดำรงตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจเกินกว่าสามแห่งไม่ได้โดยไม่รวมการเป็นกรรมการโดยดำรงตำแหน่งด้วย แต่เนื่องจากตำแหน่งบางตำแหน่งกฎหมายกำหนดการเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินกว่าสามแห่ง ผู้ที่เป็นกรรมการจึงไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ จึงเห็นควรจำกัดการดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจได้ไม่เกินสามแห่ง โดยให้รวมกรรมการโดยตำแหน่งด้วย แต่หากมีกฎหมายกำหนดให้ดำรงตำแหน่งให้เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินสามแห่งก็ให้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน ส่วนผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนในตำแหน่งกรรมการของรัฐวิสาหกิจและได้รับสิทธิประโยชน์ในการเป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจ ส่วนผู้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนก็จะพ้นจากความรับผิดชอบในตำแหน่งเดิมของตนไป

มาตรา ๗ เพิ่มความเป็น (๑/๑) ของ มาตรา ๘ ตีร ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘ แก้ไขความใน (๑๐) และ (๑๑) ของมาตรา ๘ ตีร ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๘ จัตวา มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ จัตวา ในการจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้น ตั้งคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งมีจำนวนห้าคน ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตีร (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๑๑) และ (๑๒)

ให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมที่จะเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตีร (๑) (๑/๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) และไม่เป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจแห่งนั้น เว้นแต่เป็นผู้บริหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

เมื่อได้ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมบุคคลตามวรรคสองแล้ว ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป ทั้งนี้ อาจเสนอชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมากกว่าหนึ่งชื่อก็ได้

การจ้างผู้บริหาร ให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสี่ปีนับแต่วันที่สัญญาจ้างมีผลใช้บังคับ เมื่อครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างแล้ว ผู้บริหารนั้นอาจได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสรรหาให้เป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นอีกได้ แต่จะจ้างเกินสองคราวติดต่อกันไม่ได้

ในการทำสัญญาจ้าง ให้ประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ เป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง และให้การจ้างตามสัญญาดังกล่าวไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

สัญญาจ้างตามวรรคห้า อย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง เงื่อนไขการทำงาน การพ้นจากตำแหน่ง เงื่อนไขการเลิกสัญญาจ้าง การประเมินผลการทำงาน และค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นของผู้บริหาร

การกำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่น รวมทั้งเงื่อนไขการจ้างผู้บริหารให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๐	เพิ่มความเป็น (๕/๑) และ (๕/๒) ของมาตรา ๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑	แก้ไขความใน (๗) ของมาตรา ๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒	เพิ่มความเป็น (๘) ของมาตรา ๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๓	เพิ่มมาตรา ๑๒/๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔		ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๕		ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๖		ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๗		ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๘		ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๙		ไม่มีการแก้ไข

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม **เห็นชอบด้วย** กับร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

**พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘**

กับ

**ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.**

สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

กับ

ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

<p>พระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>พระราชบัญญัติ คุณสมบัติคุณสมบัตินมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘</p> <p>.....</p> <p>ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p>พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรด เกล้าฯ ให้ประกาศว่า</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติคุณสมบัตินมาตรฐานสำหรับกรรมการและ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ</p> <p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและ ยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ คุณสมบัติคุณสมบัตินมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติคุณสมบัตินมาตรฐานสำหรับกรรมการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ</p> <p>พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> <p>.....</p>

**พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘**

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติกำหนดเกษียณอายุผู้ทำงานในองค์การของ
รัฐ พ.ศ. ๒๕๐๘

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้
หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล หรือ
กิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็น
เจ้าของแต่ไม่รวมถึงองค์การหรือกิจการ ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อสงเคราะห์หรือส่งเสริมการ
ใด ๆ ที่มีใช้ธุรกิจ

(๒) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวงกรม หรือทบวง
การเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ หรือ

(๓) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวงกรม หรือทบวง
การเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) และหรือ (๒) มีทุนรวมอยู่ด้วยถึงสองใน
สาม

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจ และให้
หมายความรวมถึงประธานกรรมการและรองประธานกรรมการด้วย

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ
หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกันในรัฐวิสาหกิจนั้น

^๑ รก.๒๕๑๘/๑๖/๕พ/๒๕ มกราคม ๒๕๑๘

^๒ มาตรา ๓ นิยามคำว่า “ผู้บริหาร” เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

**ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)**

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ และให้รวมตลอดถึงที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิสาหกิจ เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจด้วย ทั้งนี้ ให้ใช้เฉพาะเพื่อกำหนดคุณสมบัติมาตรฐานและการพ้นจากตำแหน่งเท่านั้น</p> <p>มาตรา ๕ กรรมการของรัฐวิสาหกิจนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) มีสัญชาติไทย (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ (๓) มีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ (๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ 	<p>มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕/๑) (๕/๒) และ (๕/๓) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘</p> <p>“(๕/๑) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ (๕/๒) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (๕/๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น”</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>(๖)^๕ ไม่เป็นข้าราชการการเมือง เว้นแต่เป็นการดำรงตำแหน่งกรรมการตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> <p>(๗) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง ความใน (๑) มิให้ใช้บังคับแก่กรรมการชาวต่างประเทศที่รัฐวิสาหกิจจำเป็นต้อง แต่งตั้งตามข้อผูกพัน หรือตามลักษณะของกิจการ</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติ มาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง”</p> <p>มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๘) และ (๙) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ “(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่ (๙) ไม่เป็นกรรมการ หรือผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือมีส่วนได้เสีย ในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น เว้นแต่เป็นผู้ถือหุ้นรายย่อยซึ่งไม่มีส่วนในการบริหารกิจการ หรือเป็นหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดชอบในกิจการ เช่นว่านั้น หรือเป็นประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้บริหารโดยการมอบหมายของรัฐวิสาหกิจนั้น”</p>

^๕ มาตรา ๔ (๖) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๖ ให้รัฐวิสาหกิจมีกรรมการได้รวมทั้งสิ้นไม่เกินสิบเอ็ดคน แต่ถ้ารัฐวิสาหกิจใดมีข้อกำหนดให้มีกรรมการน้อยกว่าสิบเอ็ดคนก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในวัน รัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องมีกรรมการเกินกว่าสิบเอ็ดคน ให้รัฐมนตรีเจ้า สังกัดเสนอขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีได้เป็นการเฉพาะราย แต่ทั้งนี้จำนวนกรรมการรวมทั้งสิ้น ต้องไม่เกินสิบห้าคน^๔</p> <p>มาตรา ๗ ผู้ใดจะดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินสามแห่งมิได้</p> <p>มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕ <p>กรรมการของรัฐวิสาหกิจที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งตามกฎหมายหรือพระราช กฤษฎีกาให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีแต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้ ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่กรรมการของบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนนิติ บุคคล</p>	<p>มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติ มาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘</p> <p>“การนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้รวมการเป็นกรรมการ โดยตำแหน่งและการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย แต่ไม่รวมกรณีที่ กรรมการโดยตำแหน่งได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน”</p>

^๔ มาตรา ๖ วรรคสอง เพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่
๘๖ เรื่อง กรรมการของรัฐวิสาหกิจ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕

**พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘**

มาตรา ๘ ทวิ^๑ ให้ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจไม่มีฐานะเป็นพนักงานของรัฐวิสาหกิจ
ในกรณีที่กฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจได้บัญญัติให้พนักงานเป็นเจ้าพนักงาน
ตามประมวลกฎหมายอาญา ให้ผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมาย
อาญา

มาตรา ๘ ตริ^๒ ผู้บริหารนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่
กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้
ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) สามารถทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้นได้เต็มเวลา

(๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ

สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) ไม่เป็นผู้บริหารหรือพนักงานของรัฐวิสาหกิจอื่น หรือกิจการอื่นที่แสวงหา

กำไร

(๘) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

ของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๙) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิก

สภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

^๑ มาตรา ๘ ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓

^๒ มาตรา ๘ ตริ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓

**ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)**

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) ของมาตรา ๘ ตริ แห่งพระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓

“(๑/๑) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์”

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>(๑๐) ไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง</p> <p>(๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทมหาชนจำกัด เพราะทุจริตต่อหน้าที่</p> <p>(๑๒) ไม่เป็นหรือภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันได้รับแต่งตั้ง ไม่เคยเป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการหรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น เว้นแต่การเป็นประธานกรรมการ หรือกรรมการในนิติบุคคลดังกล่าวโดยการมอบหมายของรัฐวิสาหกิจนั้น</p>	<p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความใน (๑๐) และ (๑๑) ของมาตรา ๘ ตรี แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๑๐) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง (๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่”</p> <p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>

**พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๔**

มาตรา ๔ จัตวา^{*} ในการจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งซึ่งมีจำนวนห้าคน ประกอบด้วยปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจนั้น ผู้แทนจากคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์หนึ่งคน และผู้แทนของคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้นหนึ่งคน เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกคณะกรรมการสรรหา

ให้มีคณะกรรมการสรรหาจำนวนห้าคน และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตี (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๑๑) และ (๑๒)

ให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เหมาะสมที่จะเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตี (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) นอกจากนี้จะต้องไม่เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจแห่งนั้น และมีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ในวันยื่นใบสมัครเพื่อเสนอให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งทำสัญญาจ้างและแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้น ทั้งนี้ โดยอาจจะเสนอชื่อผู้มีความเหมาะสมมากกว่าหนึ่งชื่อก็ได้

การจ้างผู้บริหารตามวรรคสาม ให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสี่ปี เมื่อครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างแล้ว และผู้บริหารมีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ ผู้บริหารสามารถเข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นได้ แต่สัญญาจ้างจะกระทำได้อีกเพียงคราวเดียว

ในการทำสัญญาจ้างตามวรรคสามและวรรคสี่ ให้ประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจหรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง และให้การจ้างตามสัญญาดังกล่าวไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

**ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่...) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)**

“มาตรา ๘ จัตวา ในการจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้น ตั้งคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งซึ่งมีจำนวนห้าคน ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตี (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๑๑) และ (๑๒)

ให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมที่จะเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตี (๑) (๑/๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) และไม่เป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจแห่งนั้น เว้นแต่เป็นผู้บริหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

เมื่อได้บุคคลตามวรรคสองแล้ว ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป ทั้งนี้ อาจเสนอชื่อมากกว่าหนึ่งชื่อก็ได้

การจ้างผู้บริหาร ให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสี่ปีนับแต่วันทำสัญญาจ้างมีผลใช้บังคับเมื่อครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างแล้ว ผู้บริหารนั้นอาจได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสรรหาให้เป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นอีกได้ แต่จะจ้างเกินสองคราวติดต่อกันไม่ได้

ในการทำสัญญาจ้าง ให้ประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ เป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง และให้การจ้างตามสัญญาดังกล่าวไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

^{*} มาตรา ๘ จัตวา เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๓

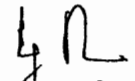
<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>สัญญาจ้างตามวรรคห้าอย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง เงื่อนไขการทำงาน การพ้นจากตำแหน่ง เงื่อนไขการเลิกสัญญาจ้าง การประเมินผลการทำงาน และ ค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นของผู้บริหาร</p> <p>การกำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่น รวมทั้งเงื่อนไขการจ้างผู้บริหารให้เป็นไป ตามที่คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง</p> <p>มาตรา ๘ เบญจฯ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดไว้สำหรับ รัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ผู้บริหารพ้นจากตำแหน่งเมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตริ</p> <p>(๔) ขาดการประชุมคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเกินสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุ อันสมควร</p> <p>(๕) สัญญาจ้างสิ้นสุดลง</p> <p>(๖) ถูกเลิกสัญญาจ้าง</p> <p>มาตรา ๙ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทย</p> <p>(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์</p> <p>(๓) สามารถทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้นได้เต็มเวลา</p> <p>(๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย</p> <p>(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p>	<p>สัญญาจ้างตามวรรคห้า อย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง เงื่อนไข การทำงาน การพ้นจากตำแหน่ง เงื่อนไขการเลิกสัญญาจ้าง การประเมินผลการทำงาน และค่าจ้างหรือ ผลประโยชน์อื่นของผู้บริหาร</p> <p>การกำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่น รวมทั้งเงื่อนไขการจ้างผู้บริหารให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”</p> <p>มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕/๑) และ (๕/๒) ของมาตรา ๙ แห่ง พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘</p> <p>“(๕/๑) ไม่เป็นบุคคลลึกลับหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ (๕/๒) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ”</p>

“ มาตรา ๘ เบญจฯ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ ”

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>(๖)^{๙๐} ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ รวมทั้งข้าราชการ การเมือง ลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบเท่า พนักงานส่วน ท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือสภากรุงเทพมหานครและผู้บริหารท้องถิ่น</p> <p>(๗) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง</p> <p>ความใน (๑) มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานชาวต่างประเทศซึ่งรัฐวิสาหกิจมีความ จำเป็นต้องจ้างตามลักษณะงานของรัฐวิสาหกิจนั้น</p> <p>ความใน (๓) มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานที่เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษา รัฐวิสาหกิจ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษา รัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่ออย่างอื่น ในรัฐวิสาหกิจ ต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ</p> <p>มาตรา ๑๑^{๙๑} นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจ นั้น ๆ แล้ว พนักงานพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๑๐ สำหรับการพ้นจากตำแหน่งของพนักงานซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้พ้นเมื่อ สิ้นปีงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณของปีที่พนักงานผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปี บริบูรณ์</p>	<p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติ มาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง”</p> <p>มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๘) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติ มาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘</p> <p>“(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่”</p>
<p>^{๙๐} มาตรา ๔ (๖) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙</p> <p>^{๙๑} มาตรา ๑๐ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ พ. นักงาน รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓</p> <p>^{๙๒} มาตรา ๑๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๐</p>	

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๑๒ รัฐวิสาหกิจใดมีกรรมการเกินสิบเอ็ดคน ให้ปรับปรุงให้มีกรรมการไม่เกินจำนวนดังกล่าวภายในสองเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินกว่าที่กำหนดในมาตรา ๗ ให้ผู้นั้นลาออกจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหนึ่งรัฐวิสาหกิจใดภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ามิได้ลาออกให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งครั้งสุดท้ายตามลำดับในวันที่ครบกำหนดหนึ่งเดือน</p>	<p>มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๔</p> <p>“มาตรา ๑๒/๑ ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้น ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น</p> <p>การจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”</p> <p>มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เกินกว่าจำนวนที่กำหนดในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นลาออกจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหนึ่งรัฐวิสาหกิจใด หรือมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนแล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ามิได้ลาออก ให้ถือว่าผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจที่ได้รับแต่งตั้งครั้งสุดท้ายตามลำดับ ในวันที่ถัดจากวันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ถ้ามิได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน ให้กระทรวงการคลังรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้มีการดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าวต่อไป</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติคุณสมบัตินิตติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัตินิตติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๑๔ ให้กรรมการหรือพนักงานของรัฐวิสาหกิจซึ่งขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๑๕ กำหนดเวลาสามปีตามวรรคสองของมาตรา ๘ ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่กรรมการได้รับแต่งตั้งครั้งสุดท้าย</p> <p>ให้กรรมการซึ่งอยู่ในตำแหน่งเกินสามปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งครั้งสุดท้าย พ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้</p>	<p>มาตรา ๑๕ บทบัญญัติมาตรา ๕ (๗) มาตรา ๘ ตี (๑๐) และมาตรา ๙ (๗) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัตินิตติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับกับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวได้ลาออกจากตำแหน่งในพรรคการเมืองหรือการเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองนั้น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๑๖ บทบัญญัติมาตรา ๘ ตี (๑/๑) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัตินิตติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับกับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้บุคคลนั้นดำรงตำแหน่งผู้บริหารต่อไปจนกว่าสัญญาจ้างที่ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจะสิ้นสุดลง</p> <p>มาตรา ๑๗ บทบัญญัติมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัตินิตติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับกับผู้ซึ่งเป็นพนักงานของรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่มูลเหตุที่ทำให้มีลักษณะต้องห้ามนั้นเกิดขึ้นภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p style="text-align: center;">มาตรา ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p style="text-align: center;">ผู้รับสนองพระบรมราช โองการ สัญญา ธรรมศักดิ์ นายกรัฐมนตรี</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๑๘ บทบัญญัติมาตรา ๑๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ยังมีให้ใช้บังคับ จนกว่าจะมีการจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการแล้ว</p> <p style="text-align: center;">ให้กระทรวงการคลังจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่ วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๑๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร</p> <p style="text-align: center;"> (นางบงกช กุลकर्णी) ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒ สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร</p> <p style="text-align: right;">สุวิมล พิงษ์ สุแทน</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ

และพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(ฉบับที่..) พ.ศ.

บทความ

การบังคับใช้กฎหมายและการกำหนดนโยบายสาธารณะในกรณีรัฐวิสาหกิจ : ปัญหาความเป็นอิสระในการบริหารรัฐวิสาหกิจ*

ภาวะความปั่นป่วนในกระบวนการจัดทำบริการสาธารณะซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เรียกว่า “รัฐวิสาหกิจ” ได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาสิบห้าปีที่ผ่านมา ปรัชญาการณซึ่งแสดงถึงภาวะดังกล่าวได้ปรากฏสู่สาธารณชนเป็นระยะในรูปของการชะงักงันของการจัดทำบริการสาธารณะอันเนื่องมาจากปัญหาแรงงานสัมพันธ์ จากความขัดแย้งในเชิงนโยบายต่อปัญหาการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ จนกระทั่งถึงการนำพลังต่อรองของพนักงานรัฐวิสาหกิจไปสร้างความกดดันเพื่อก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ฯลฯ

สภาวการณ์ดังกล่าวนี้ นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงภาพด้านหนึ่งของสภาวะวิกฤตของโครงสร้างทางกฎหมายในการจัดองค์กรและการควบคุมรัฐวิสาหกิจ^๑ แล้ว ยังสะท้อนถึงความไร้ประสิทธิภาพของกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย (โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายแรงงานสัมพันธ์) และยิ่งแสดงถึงความบกพร่องในกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจอีกด้วย

โดยที่การศึกษาทางกฎหมายมหาชนในบ้านเราเพิ่งจะมีการตื่นตัวขึ้นในระยะเวลาไม่นานมานี้ และโดยที่ในระยะเริ่มแรกความสนใจในเรื่องดังกล่าวในด้านที่เกี่ยวกับกฎหมายปกครองได้เน้นไปที่การศึกษาเกี่ยวกับสถาบันทางปกครองและการจัดตั้งองค์กรเพื่อควบคุมการใช้ดุลพินิจทางปกครอง ตลอดไปถึงลักษณะและขอบเขตทางกฎหมายของนิติกรรมทางปกครอง (ซึ่งก็นับได้ว่าเป็นความจำเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจต่อกฎหมายปกครอง) ดังนั้น การศึกษาในเรื่องบทบาทและภาระหน้าที่ของรัฐในทางเศรษฐกิจ ตลอดจนถึงการที่รัฐเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการทางเศรษฐกิจโดยตรงโดยองค์กรในรูปรัฐวิสาหกิจ อันอยู่ในขอบเขตของกฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจ (droit public economique) จึงยังมิได้รับความสนใจมากนักในวงการกฎหมายในปัจจุบัน ทั้งที่ภาคเศรษฐกิจมหาชนของประเทศเรามีงบประมาณรายจ่ายที่สูงกว่างบประมาณแผ่นดิน โดยมีสินทรัพย์รวมถึงเกือบ ๙ แสนล้านบาท^๒ และมีการจ้างงานถึงเกือบ ๒๖๐,๐๐๐ คนเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๓๒

* สุรพล นิติไกรพจน์, การบังคับใช้กฎหมายและการกำหนดนโยบายสาธารณะในกรณีรัฐวิสาหกิจ, บทความ, สืบค้นจาก www.lawonline.co.th

^๑ ดู สุรพล นิติไกรพจน์, “วิกฤตการณ์ทางกฎหมายเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจไทย”, *วารสารนิติศาสตร์* ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๑ เดือนมีนาคม ๒๕๓๒, น. ๗๑-๑๑๐

^๒ เอกสารงบประมาณฉบับที่ ๖, รายงานการคลังประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๓, น. ๔๕-๕๐

ขนาดและความสำคัญตลอดจนผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและต่อสังคมของภาคเศรษฐกิจมหชนดังกล่าวนี้ย่อมยืนยันอยู่ในตัวถึงความจำเป็นในการศึกษาค้นคว้าทางกฎหมายเกี่ยวกับบทบาทในทางเศรษฐกิจของรัฐ ซึ่งมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าบทบาทในทาง การจัดการปกครองที่มีมาแต่เดิม ความตื่นตัวของนักกฎหมายและการให้ความสนใจต่อ แนวความคิดพื้นฐาน ตลอดจนหลักเกณฑ์ทางกฎหมายภายในกรอบของกฎหมายมหชนทาง เศรษฐกิจจึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับประเทศของเรา ในภาวะที่มีความเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว และมีความสับสนในบทบาททางเศรษฐกิจของรัฐ (ซึ่งแสดงผ่านปัญหา รัฐวิสาหกิจ) เช่นในปัจจุบัน

บทความนี้จะเสนอเฉพาะสภาพปัญหาความเป็นอิสระในการบริหารงานรัฐวิสาหกิจ โดยจะได้เริ่มพิจารณาจากสภาพทั่วไปของปัญหาในเรื่องนั้น ๆ แนวความคิดพื้นฐานและ หลักเกณฑ์ทางกฎหมาย และเสนอความคิดเห็นต่อปัญหานั้น ๆ ในท้ายที่สุด

ปัญหาความเป็นอิสระในการบริหารงานรัฐวิสาหกิจ

เหตุผลประการหนึ่งที่เป็นความหวั่นเกรงของรัฐบาลจนเป็นเหตุให้ต้องตั้งอำนาจในการ ตัดสินใจในเรื่องค่าจ้างจากฝ่ายบริหารรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งมาเป็นอำนาจของรัฐบาลเสียเองนั้น น่าจะมาจากกรณีที่ “มีผู้บริหารที่หย่อนสมรรถภาพหรือผู้บริหารที่มีประวัติในทางหา ผลประโยชน์จากรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ” ซึ่งมักจะทำการเจรจาต่อรองในเรื่องค่าจ้างในทำนองที่จะ “ยินยอมคล้อยตามข้อเรียกร้องของลูกจ้างพนักงานอยู่เสมอ ๆ ทั้งนี้เพราะว่าการยินยอมใน ข้อเรียกร้องต่าง ๆ นั้น นอกจากจะสร้างความนิยมให้กับผู้บริหารในบรรดาผู้อยู่ได้บังคับบัญชา แล้ว ผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจได้รับมากขึ้นนั้น ย่อมจะทำให้เจ้าหน้าที่ระดับ บริหารได้รับผลประโยชน์ดังกล่าวเป็นเงาตามตัวด้วย”^๓

พฤติกรรมถ้อยที่ถ้อยอาศัยบนผลประโยชน์ของรัฐและของรัฐวิสาหกิจที่ตนรับผิดชอบ อยู่เช่นนี้เป็นที่น่าวิตกเป็นอย่างยิ่ง เมื่อคำนึงถึงหลักเกณฑ์ที่เสนอให้ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจเป็น คู่กรณีในการเจรจาต่อรองในการแรงงานสัมพันธ์ โดยเฉพาะในปัญหาที่ว่า “ผู้บริหารที่หย่อน สมรรถภาพหรือมีประวัติในทางหาผลประโยชน์จากรัฐวิสาหกิจ” นั้น จะปกป้องผลประโยชน์ ของรัฐและผลประโยชน์ของรัฐวิสาหกิจของตนได้เพียงใด และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อภาพความ ล้มเหลวในการบริหารงานในรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ อันเป็นผลส่วนหนึ่งจากความไร้ประสิทธิภาพ ของผู้บริหารอย่างปฏิเสธไม่ได้ ได้ปรากฏสู่ความรู้ของสาธารณชนอยู่ไม่ขาดระยะเช่นนี้

^๓ นุกูล ประจวบเหมาะ, “สภาวะ ปัญหา และนโยบายของรัฐเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจ”, วารสารรัฐฎาภิรักษ์, มกราคม

ทว่า ในความเป็นจริงแล้ว เมื่อศึกษาลึกลงไปถึงสาเหตุของความล้มเหลวและความไร้ประสิทธิภาพของผู้บริหารรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ แล้ว จะเห็นได้ว่ามีปัจจัยหลายประการที่อธิบายสภาพการณ์ดังกล่าว กล่าวคือ

ปัจจัยประการที่หนึ่ง คือการที่ผู้บริหารเกือบทั้งหมดมาจากการแต่งตั้งภายในระบบการเคลื่อนย้ายผลประโยชน์ระหว่างพรรคการเมืองต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยมีได้คำนึงถึงประสิทธิภาพและความสามารถในฐานะผู้บริหารกิจการรัฐวิสาหกิจ ยิ่งไปกว่านั้น ข้อเท็จจริงที่น่าตระหนกก็คือ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ ยังระบุด้วยว่า ๗๖% ของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นข้าราชการประจำทั้งพลเรือนและทหาร การมีผู้บริหารที่เป็นข้าราชการประจำในสัดส่วนดังกล่าวในกิจการซึ่งประกอบกิจกรรมทางธุรกิจ เช่นนี้ ประเด็นในเรื่องประสิทธิภาพในการบริหารย่อมเป็นที่คาดคะเนได้อยู่เองว่าจะเป็นที่น่าวิตกกังวลอย่างไรบ้าง

ปัจจัยประการที่สอง อันเป็นสาเหตุของการขาดประสิทธิภาพในการบริหาร เกิดจากการที่ฝ่ายบริหารไม่มีอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินการเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจที่ตนรับผิดชอบอยู่ได้เต็มที่ เพราะการดำเนินการในเรื่องสำคัญต่าง ๆ ถูกแทรกแซงจากหน่วยงานควบคุมของรัฐบาลจนมีสภาพไม่แตกต่างไปจากงานราชการโดยทั่วไป^๖ การควบคุมตัวบุคคล การควบคุมการเงิน การควบคุมระบบบัญชี การควบคุมแผนงาน ไปจนกระทั่งการตรวจสอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่แบ่งแยกกันรับผิดชอบโดยรัฐมนตรีผู้กำกับดูแล กรมบัญชีกลาง สำนักงานประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คณะกรรมการนโยบายหนี้ของประเทศ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ฯลฯ ได้ก่อให้เกิดความชะงักงันในการตัดสินใจในการบริหารรัฐวิสาหกิจ จนทำให้ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจมีฐานะไม่แตกต่างไปจากฝ่ายเลขานุการในกิจการรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ยิ่งไปกว่านั้น การจัดตั้งหน่วยงานระดับรัฐบาลในรูปคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจแห่งชาติ เพื่อรับผิดชอบปัญหาวิสาหกิจโดยมิได้มีการปรับปรุงกลไกการควบคุมของหน่วยราชการต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิมให้เป็นระบบและตอบสนองต่อการเกิดขึ้นขององค์กรเชิงนโยบายเช่นนี้ ยังมีผลให้เกิดการชะงักงันในการตัดสินใจในกระบวนการควบคุมที่เป็นอยู่เดิม (ซึ่งก็มักจะใช้เวลา

^๔ ดู พินิจน์ ไทยอารี, รัฐวิสาหกิจ โครงสร้าง การบริหารนโยบาย, กรุงเทพฯ : ธีรานุสรณ์การพิมพ์, ๒๕๒๖, น. ๓๖

^๕ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่หก พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๔, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักส์, ๒๕๓๐, น.๑๙๗

^๖ ดูรายละเอียดใน Surapon Nitikraipot, Le controle des entreprises publiques en Thaïlande, these, droit, nouveau regime, Strasbourg III, ๑๙๙๐, ๒๗๗ p.

เนิ่นนานอยู่แล้ว) และมักจะนำไปสู่การโอนอำนาจการตัดสินใจให้ไปรวมศูนย์ที่คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจแห่งชาติในรูปของการขอมติหรือขอความเห็นชอบในเรื่องสำคัญ ๆ อีกชั้นหนึ่งด้วย ซึ่งยิ่งจะเป็นการเพิ่มขึ้นตอนและอุปสรรคในการบริหารงานแก่ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจให้มากขึ้นนั่นเอง

ปัจจัยประการสุดท้ายที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารรัฐวิสาหกิจก็คือการแทรกแซงทางการเมืองต่อผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ และต่อการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจ นอกเหนือจากการแต่งตั้งข้าราชการประจำในสังกัดของตนไปเป็นฝ่ายบริหารของรัฐวิสาหกิจแล้ว ฝ่ายการเมืองยังลงไปมีส่วนร่วมในการกำหนดรายละเอียดทางบริหารเสมือนหนึ่งเป็นผู้บริหารรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ เสียเองอีกด้วย แทนที่จะกำหนดแต่เพียงนโยบายหลักให้ฝ่ายบริหารรัฐวิสาหกิจไม่เป็นผู้ปฏิบัติดังที่ควรจะเป็น สภาวการณ์เช่นนี้ยิ่งทำให้ประสิทธิภาพของการบริหารและสมรรถภาพของผู้บริหาร (หากจะยังคงมีอยู่) ยิ่งลดน้อยลงไปอีก

ปัจจัยทั้งสามประการนี้กล่าวได้ว่าเป็นอุปสรรคสำคัญที่ขัดขวางมิให้ฝ่ายบริหารรัฐวิสาหกิจมีความเป็นอิสระในการบริหารงาน และเป็นจุดบอดในปัญหาการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจไทยในปัจจุบัน

แนวทางในการแก้ไขปัญหา

การแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ขึ้นนั้น นอกจากจะวางอยู่บนพื้นฐานของการกำหนดนโยบายในระดับรัฐบาลที่จะต้องประกาศทำที่อันชัดแจ้งในการให้ความเป็นอิสระในการดำเนินงานแก่ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ และอยู่บนพื้นฐานความเข้าใจที่ถูกต้องของฝ่ายการเมืองในการไม่แทรกแซงกิจการที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารรัฐวิสาหกิจแล้ว ยังจะต้องประกอบด้วยหลักปฏิบัติที่สำคัญหลายประการ กล่าวคือ

ประการที่หนึ่ง ในการตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจจะต้องตั้งจากข้าราชการประจำให้น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ หากจะมีการแต่งตั้งข้าราชการในหน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุมรัฐวิสาหกิจไปอยู่ในรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ บทบาทของตัวแทนหน่วยงานนั้น ๆ ควรจะอยู่ในฐานะผู้ควบคุมมิใช่ในฐานะกรรมการรัฐวิสาหกิจอย่างที่เป็นอย่างในปัจจุบัน แต่เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของรัฐในกรณีที่มีความสำคัญอาจจะต้องมีการออกระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ควบคุมให้มีอำนาจเข้าร่วมการประชุมกรรมการบริหาร และให้มีสิทธิยับยั้งการตัดสินใจที่สำคัญได้ชั่วคราว เพื่อขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรีผู้กำกับดูแลก่อน ในกรณีที่เห็นว่ามีควมจำเป็นเช่นนั้น ฯลฯ เป็นต้น

การลดจำนวนข้าราชการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจลง นอกจากจะเปิดโอกาสให้ได้ ผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีเวลาที่เพียงพอมาร่วมในการบริหารรัฐวิสาหกิจแล้ว ยังสามารถ ดัดปัญหาการไม่สามารถสละเวลาทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจอย่างเต็มที่ ได้ ซึ่งเป็นปัญหาของ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในปัจจุบันซึ่งต่างก็เป็นกรรมการหรือประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจกันคนละ หลาย ๆ แห่งทั้งสิ้น

ประการที่สอง การเลือกสรรบุคลากรสู่ตำแหน่งบริหารในรัฐวิสาหกิจ โดยเฉพาะ ตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร และผู้ว่าการ หรือผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งในทำนอง เดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่น จะต้องเลือกจากบุคคลที่มีความสามารถในทางบริหารเป็นที่ยอมรับ ทั่วไปทั้งในภาคเอกชนและในภาครัฐบาล ซึ่งสามารถปฏิบัติงานให้แก่รัฐวิสาหกิจได้เต็มเวลา และจะต้องมีการกำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสมในระดับที่ใกล้เคียงกับกิจการภาคเอกชนใน ระดับเดียวกัน

ประการที่สาม ระยะเวลาดำรงตำแหน่งผู้บริหารจะต้องกำหนดไว้เป็นวาระที่แน่นอน และจะต้องเพียงพอสำหรับการปฏิบัติตามเป้าหมายการดำเนินงานที่รัฐกำหนดขึ้นสำหรับการ แต่งตั้งครั้งนั้น ๆ วาระการดำรงตำแหน่งดังกล่าวอาจจะต่อไปได้อีกเมื่อผู้บริหารชุดนั้น บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และอาจมีข้อยกเว้นให้มีการถอดถอนได้หากเมื่อระยะเวลาผ่าน ไปพอสมควรแล้ว แต่ปรากฏว่าไม่ปรากฏผลสำเร็จในการบริหาร ทั้งนี้ โดยจะต้องมีการให้ เหตุผลและหลักฐานสนับสนุนที่ชัดเจนในการถอดถอนผู้บริหารก่อนครบวาระเช่นนั้น

ประการที่สี่ ฝ่ายบริหารรัฐวิสาหกิจจะต้องมีอิสระอย่างเต็มที่ในการตัดสินใจบริหารงาน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่รัฐกำหนดขึ้นภายในระยะเวลาของการดำรงตำแหน่ง กระบวนการ ควบคุมก่อนการตัดสินใจ (controle a priori) จะต้องลดลงเหลือเพียงเท่าที่จำเป็นที่สุด (เช่น ในกรณีที่อาจจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวม) เท่านั้น”

ในกรณีที่การดำเนินงานไม่เป็นไปตามนโยบายเมื่อครบระยะเวลาที่กำหนด กระบวนการลงโทษที่จะมีต่อผู้บริหารรัฐวิสาหกิจต้องได้แก่ การเลิกจ้าง หรือไม่ต่ออายุสัญญา จ้างเมื่อครบวาระซึ่งเป็นกระบวนการลงโทษที่รุนแรงมากสำหรับนักบริหารเอกชน (แต่จะไม่มี ผลอย่างไรเลยในกรณีที่ผู้บริหารประกอบด้วยข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ราชการอันมั่นคง ของตนรองรับอยู่อีกต่างหากแล้ว)

^๓ ตัวอย่างของมติ ครม. เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๒๗ ที่เห็นชอบให้จัดตั้งบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด โดย “ให้มีโครงสร้างการบริหารที่มีเอกภาพและมีอำนาจบริหารอย่างอิสระมีความคล่องตัวในการปฏิบัติการ...” อันเป็นผลให้ บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด ไม่อยู่ภายใต้กฎระเบียบในการควบคุมรัฐวิสาหกิจ เช่น รัฐวิสาหกิจอื่น ๆ นั้น นับเป็น กรณีตัวอย่างที่สำคัญ อันเป็นแนวทางหนึ่งที่เป็นไปได้ของการให้ความเป็นอิสระในการบริหารงานแก่รัฐวิสาหกิจภายใต้การ ควบคุมที่น้อยที่สุดจากรัฐ ที่อาจนำไปใช้ปฏิบัติในรัฐวิสาหกิจอื่น ๆ ต่อไปได้

สำหรับการตรวจสอบประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้บริหารรัฐวิสาหกิจนั้น ในการพิจารณานอกจากจะต้องคำนึงถึงการตอบสนองนโยบายที่รัฐกำหนดให้ปฏิบัติ และพิจารณาจากผลกำไรขาดทุนของการประกอบการตามหลักเกณฑ์ที่ใช้กันอยู่ในการคำนวณผลกำไรขาดทุนของรัฐวิสาหกิจในปัจจุบันแล้ว หากมีต้นทุนเพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือหากรัฐบาลมีส่วนในการกำหนดภาวะใด ๆ เพิ่มขึ้นเป็นพิเศษแก่รัฐวิสาหกิจนั้น ๆ (เช่น การจะต้องคงคนงานที่มีมากเกินจำเป็นไว้เพื่อชะลอการเพิ่มขึ้นของอัตราคนว่างงาน การขายสินค้าหรือบริการในราคาพิเศษแก่กลุ่มคนบางกลุ่มตามนโยบายรัฐบาล หรือการที่รัฐบาลปฏิเสธไม่ให้มีการปรับราคาสินค้าหรือบริการตามภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป ฯลฯ) แล้ว ต้นทุนอันเกิดจากนโยบายดังกล่าวจะต้องถูกนำมาคำนวณในการตรวจสอบประสิทธิภาพของฝ่ายบริหารรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ด้วยเสมอ

หลักปฏิบัติสี่ประการดังกล่าวข้างต้นจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายประสิทธิภาพในการบริหารรัฐวิสาหกิจเหล่านี้ กล่าวในที่สุดแล้วก็คือ หลักการให้อิสระในการบริหารแก่รัฐวิสาหกิจนั่นเอง การยอมให้รัฐวิสาหกิจมีความเป็นอิสระในการบริหารโดยกระบวนการดังกล่าวนี้ นอกจากจะทำให้ฝ่ายบริหารรัฐวิสาหกิจมีความมั่นใจในสถานะของตน มีความคิดริเริ่มในกิจการของตนเอง ตลอดทั้งมีความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่อันจะเป็นผลให้ฝ่ายบริหารมีจุดยืนที่มั่นคงในกระบวนการเจรจาต่อรองทางแรงงานและสามารถปกป้องผลประโยชน์ของรัฐและรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ได้ในฐานะผู้รับผิดชอบ อันเป็นหนทางในการจัดการกับปัญหาแรงงานสัมพันธ์และปัญหาการกำหนดค่าจ้างในรัฐวิสาหกิจที่ได้เสนอมาข้างต้นแล้ว ยังจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานแก่ระบบรัฐวิสาหกิจโดยส่วนรวมอีกด้วย

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘
- ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.
คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ
- รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร
- ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

พ.ศ. ๒๕๑๘

พระราชบัญญัติ

คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติกำหนดเกษียณอายุผู้ทำงานในองค์การของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๘

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล หรือกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของแต่ไม่รวมถึงองค์การหรือกิจการ ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อสงเคราะห์หรือส่งเสริมการใด ๆ ที่มีใช้ธุรกิจ

(๒) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวงกรม หรือทบวง การเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ หรือ

(๓) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวงกรม หรือทบวง การเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) และหรือ (๒) มีทุนรวมอยู่ด้วยถึงสองใน สาม

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจ และให้ หมายความว่ารวมถึงประธานกรรมการและรองประธานกรรมการด้วย

“ผู้บริหาร”^๒ หมายความว่า ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกันในรัฐวิสาหกิจนั้น

“พนักงาน”^๓ หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ และให้รวม ตลอดถึงที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการของ คณะกรรมการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่ออย่างอื่นใน รัฐวิสาหกิจด้วย ทั้งนี้ ให้ใช้เฉพาะเพื่อการกำหนดคุณสมบัติมาตรฐานและการพ้นจากตำแหน่ง เท่านั้น

มาตรา ๕ กรรมการของรัฐวิสาหกิจนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) มีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ

(๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖)^๔ ไม่เป็นข้าราชการการเมือง เว้นแต่เป็นการดำรงตำแหน่งกรรมการตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๗) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

ความใน (๑) มิให้ใช้บังคับแก่กรรมการชาวต่างประเทศที่รัฐวิสาหกิจจำเป็นต้อง แต่งตั้งตามข้อผูกพัน หรือตามลักษณะของกิจการ

^๒ มาตรา ๓ นิยามคำว่า “ผู้บริหาร” เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓

^๓ มาตรา ๓ นิยามคำว่า “พนักงาน” แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓

^๔ มาตรา ๕ (๖) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙

มาตรา ๖ ให้รัฐวิสาหกิจมีกรรมการได้รวมทั้งสิ้นไม่เกินสิบเอ็ดคน แต่ถ้ารัฐวิสาหกิจใดมีข้อกำหนดให้มีกรรมการน้อยกว่าสิบเอ็ดคนก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้

รัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องมีกรรมการเกินกว่าสิบเอ็ดคน ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเสนอขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีได้เป็นการเฉพาะราย แต่ทั้งนี้จำนวนกรรมการรวมทั้งสิ้นต้องไม่เกินสิบห้าคน^๕

มาตรา ๗ ผู้ใดจะดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินสามแห่งมิได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕

กรรมการของรัฐวิสาหกิจที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งตามกฎหมายหรือพระราชกฤษฎีกาให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีแต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่กรรมการของบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

มาตรา ๘ ทวิ^๖ ให้ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจไม่มีฐานะเป็นพนักงานของรัฐวิสาหกิจ ในกรณีที่กฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจใดบัญญัติให้พนักงานเป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา ให้ผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๘ ตริ^๗ ผู้บริหารนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) สามารถทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้นได้เต็มเวลา

(๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

^๕ มาตรา ๖ วรรคสอง เพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๕๖ เรื่อง กรรมการของรัฐวิสาหกิจ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔

^๖ มาตรา ๘ ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

^๗ มาตรา ๘ ตริ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๗) ไม่เป็นผู้บริหารหรือพนักงานของรัฐวิสาหกิจอื่น หรือกิจการอื่นที่แสวงหากำไร
- (๘) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๙) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๑๐) ไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทมหาชนจำกัด เพราะทุจริตต่อหน้าที่
- (๑๒) ไม่เป็นหรือภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันได้รับแต่งตั้ง ไม่เคยเป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการหรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น เว้นแต่การเป็นประธานกรรมการ หรือกรรมการในนิติบุคคลดังกล่าวโดยการมอบหมายของรัฐวิสาหกิจนั้น

มาตรา ๘ จัตวา^๔ ในการจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งซึ่งมีจำนวนห้าคน ประกอบด้วยปลัดกระทรวงการคลัง เลขธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจนั้น ผู้แทนจากคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์หนึ่งคน และผู้แทนของคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้นหนึ่งคน เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกคณะกรรมการสรรหา

ให้มีคณะกรรมการสรรหาจำนวนห้าคน และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตริ (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๑๑) และ (๑๒)

ให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เหมาะสมที่จะเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตริ (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) นอกจากนี้จะต้องไม่เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจแห่งนั้น และมีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ในวันยื่นใบสมัครเพื่อเสนอให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งทำสัญญาจ้างและแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้น ทั้งนี้ โดยอาจจะเสนอชื่อผู้มีความเหมาะสมมากกว่าหนึ่งชื่อก็ได้

^๔ มาตรา ๘ จัตวา เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

การจ้างผู้บริหารตามวรรคสาม ให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสี่ปี เมื่อครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างแล้ว และผู้บริหารมีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ ผู้บริหารสามารถเข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นได้ แต่สัญญาจ้างจะกระทำได้อีกเพียงคราวเดียว

ในการทำสัญญาจ้างตามวรรคสามและวรรคสี่ ให้ประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจหรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง และให้การจ้างตามสัญญาดังกล่าวไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

สัญญาจ้างตามวรรคห้าอย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง เงื่อนไขการทำงาน การพ้นจากตำแหน่ง เงื่อนไขการเลิกสัญญาจ้าง การประเมินผลการทำงาน และค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นของผู้บริหาร

การกำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่น รวมทั้งเงื่อนไขการจ้างผู้บริหารให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๘ เบญจ^๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ผู้บริหารพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตรี
- (๔) ขาดการประชุมคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเกินสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

- (๕) สัญญาจ้างสิ้นสุดลง
- (๖) ถูกเลิกสัญญาจ้าง

มาตรา ๙ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์
- (๓) สามารถทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้นได้เต็มเวลา
- (๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ

สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

^๕ มาตรา ๘ เบญจ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

(๖)^{๙๐} ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ รวมทั้งข้าราชการการเมือง ลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบเท่า พนักงานส่วนท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือสภากรุงเทพมหานครและผู้บริหารท้องถิ่น

(๗) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
 ความใน (๑) มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานชาวต่างประเทศซึ่งรัฐวิสาหกิจมีความจำเป็นต้องจ้างตามลักษณะงานของรัฐวิสาหกิจนั้น

ความใน (๓) มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานที่เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษา รัฐวิสาหกิจ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๐^{๙๑} พนักงานของรัฐวิสาหกิจที่เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจ ต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ

มาตรา ๑๑^{๙๒} นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว พนักงานพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ สำหรับการพ้นจากตำแหน่งของพนักงานซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้พ้นเมื่อสิ้นปีงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณของปีที่พนักงานผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๑๒ รัฐวิสาหกิจใดมีกรรมการเกินสิบเอ็ดคน ให้ปรับปรุงให้มีกรรมการไม่เกินจำนวนดังกล่าวภายในสองเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินกว่าที่กำหนดในมาตรา ๗ ให้ผู้นั้นลาออกจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหนึ่งรัฐวิสาหกิจใดภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ามิได้ลาออกให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งครั้งหลังสุดตามลำดับในวันที่ครบกำหนดหนึ่งเดือน

^{๙๐} มาตรา ๙ (๖) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙

^{๙๑} มาตรา ๑๐ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

^{๙๒} มาตรา ๑๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๐

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการหรือพนักงานของรัฐวิสาหกิจซึ่งขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๕ กำหนดเวลาสามปีตามวรรคสองของมาตรา ๘ ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่กรรมการได้รับแต่งตั้งครั้งสุดท้าย

ให้กรรมการซึ่งอยู่ในตำแหน่งเกินสามปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งครั้งสุดท้าย พ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราช

โองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยองค์การของรัฐบาลและกฎหมายว่าด้วยกิจการที่เป็นของรัฐได้บัญญัติถึงจำนวนกรรมการ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการและพนักงานไว้แตกต่างกัน นอกจากนี้กฎหมายยังเปิดช่องให้แต่งตั้งบุคคลคนเดียวดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจได้หลายวิสาหกิจ สภาพการดังกล่าวเป็นเหตุหนึ่งให้การดำเนินกิจการของรัฐวิสาหกิจไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร สมควรกำหนดให้ระบบกรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายฉบับเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ดวงใจ/แก้ไข

๑๕ ก.ย. ๕๕

A+B (C)

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙^{๑๓}

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้สภาพปฏิบัติการปกครองแผ่นดินมีหน้าที่แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเพื่อวางรากฐานการปกครองที่เหมาะสมแก่ภาวะทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ และสภาพปฏิบัติการปกครองแผ่นดินจะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญได้ สภาพปฏิบัติการปกครองแผ่นดินจะต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการ หรือเป็นผู้มีประสบการณ์ในการประกอบการต่าง ๆ จึงสมควรให้กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาหนึ่งมีสิทธิได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาพปฏิบัติการปกครองแผ่นดินได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

อัมพิกา/แก้ไข

๒๑/๒/๕๕

A+B (C)

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๐^{๑๔}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการบัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ แต่กฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจได้กำหนดให้พนักงานของรัฐวิสาหกิจพ้นจาก

^{๑๓} รก.๒๕๑๙/๑๔๓/๕๐๘/๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๙

^{๑๔} รก.๒๕๒๐/๗๘/๑พ/๒๖ สิงหาคม ๒๕๒๐

ตำแหน่งเมื่อมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจให้พนักงานของรัฐวิสาหกิจพ้นจากตำแหน่งเมื่อสิ้นปีงบประมาณ
ของปีที่พนักงานผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์เช่นเดียวกับข้าราชการ จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้ขึ้น

ดวงใจ/แก้ไข

๑๘ ก.ย. ๕๕

A+B (C)

ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๕๖ เรื่อง กรรมการของรัฐวิสาหกิจ ลงวันที่
๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕^{๑๔}

ชไมพร/พิมพ์

๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

A+B (C)

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.
๒๕๕๓^{๑๖}

มาตรา ๗ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ กรรมการ
ผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่
เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้นำบทบัญญัติของ
พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ก่อน
การแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ:-เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้
ผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจไม่มีฐานะเป็นพนักงาน และให้เป็นการจ้างบริหารโดยทำสัญญาจ้าง โดย
กำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นตามผลงานในการบริหาร เพื่อให้รัฐวิสาหกิจมีผู้บริหารที่มี
ความรู้และความสามารถในเชิงธุรกิจอย่างแท้จริง สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติ
มาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจเพื่อกำหนดให้ผู้บริหารในทุกรัฐวิสาหกิจไม่มี
ฐานะเป็นพนักงานแต่เป็นการจ้างบริหารโดยทำสัญญาจ้าง และกำหนดคุณสมบัติและลักษณะ
ต้องห้าม วิธีการสรรหา การจ้าง การปฏิบัติหน้าที่ ค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นและการพ้นจาก
ตำแหน่งของผู้บริหาร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

อัมพิกา/แก้ไข

๒๑/๒/๕๕

A+B (C)

^{๑๔} รก.๒๕๓๕/๓๗/๗๑พ/๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

^{๑๖} รก.๒๕๕๓/๑๑๖ก/๑/๖ ธันวาคม ๒๕๕๓

สมลรัตน์/อรรถชัย/เกษร/จัดทำ

๕/๐๓/๕๖

ทรงยศ แก้ไข

๒๕/๕/๕๗

**ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.
คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ**

(๑๑)

(สำเนา)

เลขรับ ๘/๒๕๔๘ วันที่ ๒๖ พ.ค. ๒๕๔๘

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๖๖๕๔

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(ฉบับที่ ...) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ต่อรัฐสภาเป็นเรื่องด่วน เนื่องจากเป็นการปรับปรุงวิธีการสรรหาผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจให้มีความคล่องตัว รวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายโดยเร่งด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วน หากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอมติสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พันตำรวจโท

ทักษิณ ชินวัตร

(ทักษิณ ชินวัตร)

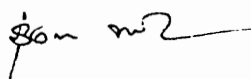
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

มนชัย พิมพ์

ทนาย

๐๖๐๕ ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ มาตรา ๘ ตรี และมาตรา ๙)
- (๒) กำหนดวิธีการนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐวิสาหกิจ (แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๗)
- (๓) แก้ไขกระบวนการสรรหาผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็ว
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ จัตวา)
- (๔) กำหนดให้การแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งของรัฐวิสาหกิจ
ต้องมาจากบัญชีรายชื่อกรรมการ (เพิ่มมาตรา ๑๒/๑)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้บริหาร
และพนักงานของรัฐวิสาหกิจเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขวิธีการนับจำนวนการดำรงตำแหน่ง
กรรมการของรัฐวิสาหกิจให้ถูกต้องตามความเป็นจริง เพื่อให้กรรมการสามารถจัดสรรเวลาให้แก่การ
ทำงานในรัฐวิสาหกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สมควรปรับปรุงวิธีการสรรหาผู้บริหารของ
รัฐวิสาหกิจให้มีความคล่องตัวและรวดเร็วขึ้น โดยให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ดำเนินการสรรหา
ผู้ที่มีความเหมาะสมมาดำรงตำแหน่งผู้บริหารโดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการที่สอดคล้องกับการกำกับดูแล
กิจการที่ดีซึ่งจะต้องมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนกำหนดให้พิจารณาแต่งตั้งกรรมการ
ในรัฐวิสาหกิจที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งจากบัญชีรายชื่อกรรมการไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวน
กรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้นเพื่อให้เกิดความโปร่งใส จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๑๓)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัย
อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕/๑) (๕/๒) และ (๕/๓) ของมาตรา ๕ แห่ง
พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๕/๑) ไม่เป็นบุคคลลวกจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕/๒) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน
เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๕/๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๘) และ (๙) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๙) ไม่เป็นกรรมการ หรือผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือมีส่วนได้เสีย ในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น เว้นแต่เป็นผู้ถือหุ้นรายย่อยซึ่งไม่มีส่วนในการบริหารกิจการ หรือเป็นหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดชอบในกิจการ เช่นว่านั้น หรือเป็นประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้บริหารโดยการมอบหมายของรัฐวิสาหกิจนั้น”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ ผู้ใดจะดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินกว่าสามแห่งมิได้ ทั้งนี้ให้นับรวมการเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย

การนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่ง ไม่รวมการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งที่ได้มีการมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) ของมาตรา ๘ ตริ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

“(๑/๑) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความใน (๑๐) และ (๑๑) ของมาตรา ๘ ตริ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๐) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ จัตวา ในการจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้น ตั้งคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งมีจำนวนห้าคน ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ทรี (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๑๑) และ (๑๒)

ให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมที่จะเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ทรี (๑) (๑/๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) และไม่เป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจแห่งนั้น เว้นแต่เป็นผู้บริหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

เมื่อได้ผู้ที่มีความเหมาะสมแล้ว ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป ทั้งนี้ อาจเสนอชื่อผู้มีความเหมาะสมมากกว่าหนึ่งชื่อก็ได้

การจ้างผู้บริหาร ให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสี่ปีนับแต่วันที่สัญญาจ้างมีผลใช้บังคับ เมื่อครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างแล้ว ผู้บริหารอาจได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสรรหาให้เป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นได้ แต่จะจ้างเกินสองคราวติดต่อกันไม่ได้

ในการทำสัญญาจ้าง ให้ประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ เป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง และให้การจ้างตามสัญญาดังกล่าวไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

สัญญาจ้างตามวรรคห้า อย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง เงื่อนไขการทำงาน การพ้นจากตำแหน่ง เงื่อนไขการเลิกสัญญาจ้าง การประเมินผลการทำงาน และค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นของผู้บริหาร

การกำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่น รวมทั้งเงื่อนไขการจ้างผู้บริหารให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕/๑) และ (๕/๒) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๕/๑) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ”

(๕/๒) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๘) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“มาตรา ๑๒/๑ ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีไขกรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น

การจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เกินกว่าจำนวนที่กำหนดในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นลาออกจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหนึ่งรัฐวิสาหกิจใด หรือมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนแล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ามิได้ลาออก ให้ถือว่าผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจที่ได้รับแต่งตั้งครั้งสุดท้ายที่สุดตามลำดับ ในวันถัดจากวันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ถ้ามิได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน ให้กระทรวงการคลังรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้มีการดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าวต่อไป

มาตรา ๑๕ บทบัญญัติมาตรา ๕ (๗) มาตรา ๘ ตรี (๑๐) และมาตรา ๙ (๗) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช่บังคับกับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวได้ลาออกจากตำแหน่งในพรรคการเมืองหรือการเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองนั้น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๖ บทบัญญัติมาตรา ๘ ตรี (๑/๑) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช่บังคับกับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้บุคคลนั้นดำรงตำแหน่งผู้บริหารต่อไปจนกว่าสัญญาจ้างที่ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจะสิ้นสุดลง

มาตรา ๑๗ บทบัญญัติมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช่บังคับกับ
ผู้ซึ่งเป็นพนักงานของรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่มูลเหตุที่ทำให้มีลักษณะ
ต้องห้ามนั้นเกิดขึ้นภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๘ บทบัญญัติมาตรา ๑๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ยังมีให้ใช้บังคับ
จนกว่าจะมีการจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการแล้ว

ให้กระทรวงการคลังจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน
นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

**รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร**

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน

สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมการติดตามมติฯ

สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

(สำเนา)

ที่ ๒๕๓๘/๒๕๕๘

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๑๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวิระศักดิ์ โควสุรัตน์ และนายวินัย วิริยะกัจจา เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา ประกอบด้วย

๑. นายกรณ์ จาติกวณิช

๓. นายจตุพร เจริญเชื้อ

๕. นายไชยยศ สะสมทรัพย์

๗. นายฉัตรกุล พล วรรณสุต

๙. นางคนุชา ยินดีพิธ

๑๑. นายทศพล สังขทรัพย์

๑๓. นายธวัชชัย สุทธิบังกช

๑๕. นางนิภา พริ้งสุลกะ

๑๗. นายพรชัย อรรถปรีชากร

๑๙. นางสาวเพ็ญชิสสา หงษ์อุปถัมภ์ไชย

๒๑. นายชงยุทธ วิชัยดิษฐ

๒๓. นายวิทยา บุรณศิริ

๒๕. พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์

๒๗. นางสาวสุภัทรา วิมลสมบัติ

๒๙. นายสุรพงษ์ โทวิจักขณ์ชัยกุล

๓๑. นายเสรี นนทสูติ

๓๓. นางสาวอรุณี ชำนาญยา

๓๕. นายเอกพร รักความสุข

๒. นายเกษม สรศักดิ์เกษม

๔. นายชาญยุทธ เสงคระกุล

๖. รองศาสตราจารย์ญาณเดช ทองสีมา

๘. นางฉันทน์นันทน์ อัสวเลิศศักดิ์

๑๐. นายค้อพงษ์ ไชยสาส์น

๑๒. นายธราพงษ์ สีลาวงษ์

๑๔. นางนันทพร วิรุณสุนทร

๑๖. นางศนิษฐา ภัคเกษม

๑๘. นางพันธ์ทิพย์ สุรทินนท์

๒๐. นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร

๒๒. นายวรงค์ เศรษฐกิจกรม

๒๔. นางสาวศุภมาส อิศรภักดี

๒๖. นายสมศักดิ์ โสมกลาง

๒๘. นายสุรชัย เบ้าจรรยา

๓๐. นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์

๓๒. หม่อมหลวงอภิภมมกล โสมกุล

๓๔. นายอุดร ทองประเสริฐ

(๒๑)

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อ โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ไชยยศ สะสมทรัพย์

(นายไชยยศ สะสมทรัพย์)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

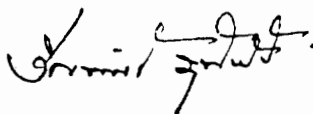
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๑

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๑๑๒

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๑๑๘

สำเนาถูกต้อง

(นายวิระพันธ์ มุขสมบัติ)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

นางสาวพัชรี สรวมประจำ/ร่าง

นางฉัตรณิชา หลีกภัย / พิมพ์

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ นางสาวพัชรี สรวมประจำ

ครั้งที่ ๒ นางสาวผ่องศรี เอื้อบุญกนก

ครั้งที่ ๓ คณะทำงานฯ สำนักกรรมการ ๑

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๘ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์ และนายวินัย วิริยกิจจา เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติ ภายใน ๗ วัน โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายไชยยศ สะสมทรัพย์	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายเอกพร รักความสุข	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายวิทยา บุรณศิริ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายเกษม สรศักดิ์เกษม	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) นางพันธ์ทิพย์ สุรทินนท์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๗) นายชราพงษ์ สีลาวงษ์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
(๘) นายชาญยุทธ เสงตระกุล	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๙) นางสาวอรุณี ชำนาญยา	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้งนางสาวพัชรี สรวมประจำ นิตกร ๖ กลุ่มงานคณะกรรมการติดตามผลการปฏิบัติตามมติของสภาผู้แทนราษฎร สำนักกรรมาธิการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการวิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๕

๓. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ

๔. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u> เพิ่มความเป็น (๕/๑) (๕/๒) และ(๕/๓) ของมาตรา ๕	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u> แก้ไขความใน (๗) ของมาตรา ๕	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕</u> เพิ่มความเป็น (๘) และ (๙) ของมาตรา ๕	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u> แก้ไขมาตรา ๗	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗</u> เพิ่มความเป็น (๑/๑) ของมาตรา ๘ ตี	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘</u> แก้ไขความใน (๑๐) และ (๑๑) ของมาตรา ๘ ตี	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙</u> แก้ไขมาตรา ๘ จัตวา	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐</u> เพิ่มความเป็น (๕/๑) และ (๕/๒) ของมาตรา ๙	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑</u> แก้ไขความใน (๗) ของมาตรา ๙	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒</u> เพิ่มความเป็น (๘) ของมาตรา ๙	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓</u> เพิ่มมาตรา ๑๒/๑	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔</u>	ไม่มีการแก้ไข

(๒๔)

มาตรา ๑๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘

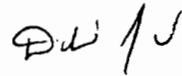
ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙

ไม่มีการแก้ไข

๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้

ด้วยแล้ว

(นางพันธ์ทิพย์ สุรติฉัตร)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้บริหาร
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ มาตรา ๘ ตี และมาตรา ๙)

(๒) กำหนดวิธีการนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐวิสาหกิจ
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗)

(๓) แก้ไขกระบวนการสรรหาผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว
และรวดเร็ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ จัตวา)

(๔) กำหนดให้การแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการ โดยตำแหน่งของ
รัฐวิสาหกิจต้องมาจากบัญชีรายชื่อกรรมการ (เพิ่มมาตรา ๑๒/๑)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ
ผู้บริหาร และพนักงานของรัฐวิสาหกิจเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขวิธีการนับ
จำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐวิสาหกิจให้ถูกต้องตามความเป็นจริง เพื่อให้
กรรมการสามารถจัดสรรเวลาให้แก่การทำงานในรัฐวิสาหกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
นอกจากนั้น สมควรปรับปรุงวิธีการสรรหาผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจให้มีความคล่องตัวและ
รวดเร็วขึ้น โดยให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ดำเนินการสรรหาผู้ที่มีความเหมาะสม
มาดำรงตำแหน่งผู้บริหารโดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการที่สอดคล้องกับการกำกับดูแลกิจการ
ที่ดีซึ่งจะต้องมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนกำหนดให้พิจารณาแต่งตั้ง
กรรมการในรัฐวิสาหกิจที่มีใช้กรรมการ โดยตำแหน่งจากบัญชีรายชื่อกรรมการไม่น้อยกว่า
หนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้นเพื่อให้เกิดความโปร่งใส จึงจำเป็นต้อง
ตราพระราชบัญญัตินี้

(๒๖)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและ
เสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕/๑) (๕/๒) และ (๕/๓) ของมาตรา ๕
แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๕/๑) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕/๒) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๕/๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๘) และ (๙) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๙) ไม่เป็นกรรมการ หรือผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น เว้นแต่เป็นผู้ถือหุ้นรายย่อยซึ่งไม่มีส่วนในการบริหารกิจการ หรือเป็นหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดชอบในกิจการเช่นว่านั้น หรือเป็นประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้บริหาร โดยการมอบหมายของรัฐวิสาหกิจนั้น”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกเพิ่มความในต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“วรรค ๗ ผู้ใดจะดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเห็นสมควรแห่งมิได้ ทั้งนี้ ให้นับรวมพรรคเป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และควรได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย

การนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่ง ไม่ให้รวมการเป็นกรรมการ โดยตำแหน่งที่ได้มีและการได้รับมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย แต่ไม่รวมกรณีที่กรรมการ โดยตำแหน่งได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน”

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) ของมาตรา ๘ ตริ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

“(๑/๑) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความใน (๑๐) และ (๑๑) ของมาตรา ๘ ตริ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๐) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ จัตวา ในการจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้น ตั้งคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งมีจำนวนห้าคน ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตริ (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๑๑) และ (๑๒)

ให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์เหมาะสมที่จะเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามตามมาตรา ๘ ครี (๑) (๑/๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) และไม่เป็น กรรมการของรัฐวิสาหกิจแห่งนั้น เว้นแต่เป็นผู้บริหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

เมื่อได้ผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมบุคคลตามวรรคสองแล้ว ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจ พิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป ทั้งนี้ อาจเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม มากกว่าหนึ่งชื่อก็ได้

การจ้างผู้บริหาร ให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสี่ปีนับแต่วันที่สัญญาจ้างมี ผลใช้บังคับเมื่อครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างแล้ว ผู้บริหารนั้นอาจได้รับการเสนอชื่อจาก คณะกรรมการสรรหาให้เป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นอีกได้ แต่จะจ้างเกินสองคราว ติดต่อกันไม่ได้

ในการทำสัญญาจ้าง ให้ประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ หรือกรรมการที่ได้รับ มอบหมายจากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ เป็น ผู้ลงนามในสัญญาจ้าง และให้การจ้างตามสัญญาดังกล่าว ไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วย การคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจ สัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

สัญญาจ้างตามวรรคห้า อย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง เงื่อนไขการทำงาน การพ้นจากตำแหน่ง เงื่อนไขการเลิกสัญญาจ้าง การประเมินผลการ ทำงาน และค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นของผู้บริหาร

การกำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่น รวมทั้งเงื่อนไขการจ้างผู้บริหาร ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวง การคลัง”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕/๑) และ (๕/๒) ของมาตรา ๘ แห่ง พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๕/๑) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕/๒) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“(๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรค
การเมือง”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๘) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“มาตรา ๑๒/๑ ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่ง
ในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการ
ที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของ
รัฐวิสาหกิจนั้น

การจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ
วิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เกินกว่าจำนวนที่กำหนดในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นลาออกจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหนึ่ง
รัฐวิสาหกิจใด หรือมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนแล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวัน
นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ามิได้ลาออก ให้ถือว่าผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง
กรรมการในรัฐวิสาหกิจที่ได้รับแต่งตั้งครั้งสุดท้ายที่สุดตามลำดับ ในวันถัดจากวันที่ครบ
กำหนดระยะเวลาดังกล่าว ถ้ามิได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน ให้กระทรวง
การคลังรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้มีการดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าวต่อไป

มาตรา ๑๕ บทบัญญัติมาตรา ๕ (๗) มาตรา ๘ ทรี (๑๐) และมาตรา ๙ (๗) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับกับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่ง กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเป็นเจ้าของหน้าทีของพรรคการเมือง อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวได้ลาออกจากตำแหน่งในพรรคการเมืองหรือการเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง นั้น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๖ บทบัญญัติมาตรา ๘ ทรี (๑/๑) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับกับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้บุคคลนั้นดำรงตำแหน่งผู้บริหารต่อไปจนกว่าสัญญาจ้าง ที่ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจะสิ้นสุดลง

มาตรา ๑๗ บทบัญญัติมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับกับผู้ซึ่งเป็นพนักงานของรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ มูลเหตุที่ทำให้มีลักษณะต้องห้ามนั้นเกิดขึ้นภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๘ บทบัญญัติมาตรา ๑๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ยังมีให้ใช้บังคับจนกว่าจะมีการจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการแล้ว

ให้กระทรวงการคลังจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

**ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว**

(๓๓)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ..... 7
วันที่ 26 ก.ย. 2548
เวลา 10.41 น.

ที่ สผ ๐๐๑๔/ส. ๕๑๖

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ กันยายน ๒๕๔๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๔

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสุชาติ ตันเจริญ)

รองประธานประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง รักษาราชการแทน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๙๕

๐ ๒๒๔๔ ๒๐๙๖

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

วันที่ 10 / 2548

วันที่ 26 / 10 / 48

เวลา 12.00 น.

รับแจ้งเรื่อง

กลุ่มงานบริหารทั่วไป

วันที่ 11/10/48

เวลา 11.00 น.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

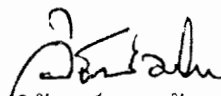
(๓๔)

สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์ และ
นายวินัย วิริยะภิญจา เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
ทั้งสองฉบับ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันพุธที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๘ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือร่างของ
คณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อ
สภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบ
ด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๘

(นายวิจักขณ์ นาควัชระ)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๓๕)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้บริหาร
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ มาตรา ๘ ตรี และมาตรา ๙)
- (๒) กำหนดวิธีการนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐวิสาหกิจ
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗)
- (๓) แก้ไขกระบวนการสรรหาผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว
และรวดเร็ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ จัตวา)
- (๔) กำหนดให้การแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งของรัฐวิสาหกิจ
ต้องมาจากบัญชีรายชื่อกรรมการ (เพิ่มมาตรา ๑๒/๑)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้บริหาร
และพนักงานของรัฐวิสาหกิจเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขวิธีการนับจำนวนการดำรงตำแหน่ง
กรรมการของรัฐวิสาหกิจให้ถูกต้องตามความเป็นจริง เพื่อให้กรรมการสามารถจัดสรรเวลาให้แก่การทำงาน
ในรัฐวิสาหกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สมควรปรับปรุงวิธีการสรรหาผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ
ให้มีความคล่องตัวและรวดเร็วขึ้น โดยให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ดำเนินการสรรหาผู้ที่มีความ
เหมาะสมมาดำรงตำแหน่งผู้บริหารโดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการที่สอดคล้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี
ซึ่งจะต้องมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนกำหนดให้พิจารณาแต่งตั้งกรรมการในรัฐวิสาหกิจ
ที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งจากบัญชีรายชื่อกรรมการไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของ
รัฐวิสาหกิจนั้นเพื่อให้เกิดความโปร่งใส จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๕

(๓๖)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้บริหาร
และพนักงานของรัฐวิสาหกิจเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขวิธีการรับจำนวนการดำรงตำแหน่ง
กรรมการของรัฐวิสาหกิจให้ถูกต้องตามความเป็นจริง เพื่อให้กรรมการสามารถจัดสรรเวลาให้แก่การทำงาน
ในรัฐวิสาหกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สมควรปรับปรุงวิธีการสรรหาผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ
ให้มีความค่องตัวและรวดเร็วขึ้น โดยให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ดำเนินการสรรหาผู้ที่มีความ
เหมาะสมมาดำรงตำแหน่งผู้บริหารโดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการที่สอดคล้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี
ซึ่งจะต้องมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนกำหนดให้พิจารณาแต่งตั้งกรรมการในรัฐวิสาหกิจ
ที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งจากบัญชีรายชื่อกรรมการไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของ
รัฐวิสาหกิจนั้น เพื่อให้เกิดความโปร่งใส จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์ และนายวินัย วิริยะกัจจา เป็นผู้เสนอ)

4

(๓๗)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจ
ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕/๑) (๕/๒) และ (๕/๓) ของมาตรา ๕
แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๕/๑) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕/๒) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน
เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๕/๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น
หรือผู้บริหารท้องถิ่น”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติ
มาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๘) และ (๙) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๙) ไม่เป็นกรรมการ หรือผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือมีส่วนได้เสีย
ในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น
เว้นแต่เป็นผู้ถือ หุ้นรายย่อยซึ่งไม่มีส่วนในการบริหารกิจการ หรือเป็นหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดชอบในกิจการ
เช่นว่านั้น หรือ ป็นประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้บริหารโดยการมอบหมายของรัฐวิสาหกิจนั้น”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติ
มาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“การนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้รวมการเป็นกรรมการ
โดยตำแหน่งและการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย แต่ไม่รวมกรณีที่
กรรมการโดยตำแหน่งได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) ของมาตรา ๘ ตี๋ แห่งพระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

“(๑/๑) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความใน (๑๐) และ (๑๑) ของมาตรา ๘ ตี๋ แห่งพระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๐) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ จัตวา ในการจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้น ตั้งคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งมีจำนวนห้าคน ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตรี (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๑๑) และ (๑๒)

ให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมที่จะเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตรี (๑) (๑/๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) และไม่เป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจแห่งนั้น เว้นแต่เป็นผู้บริหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

เมื่อได้บุคคลตามวรรคสองแล้ว ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป ทั้งนี้ อาจเสนอชื่อมากกว่าหนึ่งชื่อก็ได้

การจ้างผู้บริหาร ให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสี่ปีนับแต่วันที่สัญญาจ้างมีผลใช้บังคับเมื่อครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างแล้ว ผู้บริหารนั้นอาจได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสรรหาให้เป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นอีกได้ แต่จะจ้างเกินสองคราวติดต่อกันไม่ได้

ในการทำสัญญาจ้าง ให้ประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ เป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง และให้การจ้างตามสัญญาดังกล่าวไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

สัญญาจ้างตามวรรคห้า อย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง เงื่อนไขการทำงาน การพ้นจากตำแหน่ง เงื่อนไขการเลิกสัญญาจ้าง การประเมินผลการทำงาน และค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นของผู้บริหาร

การกำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่น รวมทั้งเงื่อนไขการจ้างผู้บริหารให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕/๑) และ (๕/๒) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๕/๑) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕/๒) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๘) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

“มาตรา ๑๒/๑ ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้น ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น

การจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เกินกว่าจำนวนที่กำหนดในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นลาออกจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหนึ่งรัฐวิสาหกิจใด หรือมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ามิได้ลาออก ให้ถือว่าผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจที่ได้รับแต่งตั้งครั้งสุดท้ายที่สุดตามลำดับ ในวันที่ถัดจากวันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ถ้ามิได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน ให้กระทรวงการคลังรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้มีการดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าวต่อไป

มาตรา ๑๕ บทบัญญัติมาตรา ๕ (๗) มาตรา ๘ ตรี (๑๐) และมาตรา ๙ (๗) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับกับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวได้ลาออกจากตำแหน่งในพรรคการเมืองหรือการเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองนั้น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๔๑)

มาตรา ๑๖ บทบัญญัติมาตรา ๘ ตรี (๑/๑) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช่บังคับ
กับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้บุคคลนั้นดำรง
ตำแหน่งผู้บริหารต่อไปจนกว่าสัญญาจ้างที่ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจะสิ้นสุดลง

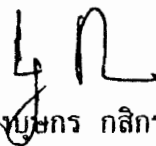
มาตรา ๑๗ บทบัญญัติมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช่บังคับกับ
ผู้ซึ่งเป็นพนักงานของรัฐวิสาหกิจอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่มูลเหตุที่ทำให้มีลักษณะ
ต้องห้ามนั้นเกิดขึ้นภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๘ บทบัญญัติมาตรา ๑๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ยังมีให้ใช้บังคับ
จนกว่าจะมีการจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการแล้ว

ให้กระทรวงการคลังจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางบุษกร กสิกร)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒

สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พิภพ

พิภพ